

**ZAKŁAD PROJEKTOWO-BUDOWLANY
PRACOWNIA PROJEKTOWO-STUDIALNA**

EKO-PLAN

ul. Braci Wieniawskich 1/244

20-844 Lublin

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PARCZEW**

Autor: Joanna Cuch

Lublin 2023

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP – INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	3
2. GŁÓWNE CELE PROGNOZY.....	6
3. ZAKRES PROGNOZY.....	6
4. POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	6
5. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	7
6. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA.....	7
7. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.....	8
8. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU OPRACOWANIA.....	8
8.1. PŁOŻENIE I AKTUALNE ZAGOSPODAROWANIE TERENU.....	8
8.2. GEOMORFOLOGIA.....	8
8.3. ZASOBY NATURALNE.....	8
8.4. GLEBY.....	8
8.5. WODY.....	9
8.5.1. WODY PODZIEMNE.....	9
8.5.2. WODY POWIERZCHNIOWE.....	10
8.6. ŚWIAT ROŚLIN I ZWIERZĄT.....	10
8.7. KLIMAT.....	11
8.8. SYSTEM PRZYRODNICZY.....	12
8.9. STREFA KULTURY.....	12
9. ISTNIEJĄCY STAN SANITARNY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.....	12
10. SKUTKI BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	13
11. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ DOKUMENTU.....	13
12. OCENA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ SKUTKÓW REALIZACJI DOKUMENTU DLA ISTNIEJĄCYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH.....	14
12.1. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA.....	14
12.2. OBIEKTY PODLEGAJĄCE OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY I ODDZIAŁYWANIE DOKUMENTU NA NIE.....	14
13. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM UWZGLĘDNIONE W OPRACOWYWANYM DOKUMENCIE.....	16
14. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA.....	18
14.1. PROGNOZA WPŁYWU USTALEŃ PROJEKTU DOKUMENTU NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA (OCENY CZĄSTKOWE).....	18
14.2. PODSUMOWANIE OCEN CZĄSTKOWYCH DLA POSZCZEGÓLNYCH ELEMENTÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO ORAZ OBSZARÓW CHRONIONYCH.....	25
14.2.1. ODDZIAŁYWANIE NA ZDROWIE I ŻYCIE LUDZI.....	25
14.2.2. ODDZIAŁYWANIE NA FLORE I FAUNĘ.....	26
14.2.3. ODDZIAŁYWANIE NA BIORÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ.....	27
14.2.4. ODDZIAŁYWANIE NA SYSTEM PRZYRODNICZY.....	28
14.2.5. ODDZIAŁYWANIE NA WODY.....	28
14.2.6. ODDZIAŁYWANIE NA POWIETRZE.....	28
14.2.7. ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI I GLEBY.....	29
14.2.8. ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT (W TYM KLIMAT AKUSTYCZNY I HIGIENA RADIACYJNA).....	30
14.2.9. ODDZIAŁYWANIE NA ZASOBY NATURALNE.....	30
14.2.10. ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ.....	30
14.2.11. ODDZIAŁYWANIE NA ZABYTKI.....	31
14.2.12. ODDZIAŁYWANIE NA DOPRA MATERIAŁNE.....	31
15. ROZWIĄZANIA ZAPOBIEGAJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE POTENCJALNE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MOGĄCE WYNIKAĆ Z REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU.....	32
16. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE.....	33
17. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	33

1.WSTĘP – INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko przeprowadzona została dla projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Parczew i stanowi niezbędną część procedury planistycznej. Niniejsza prognoza jest dokumentem obligatoryjnym przy uchwaleniu projektu Studium zagospodarowania przestrzennego.

Podstawę prawną wykonania niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko projektu Studium stanowią:

- Uchwała Nr XXXI/195/2021 Rady Miejskiej Parczew z dnia 25 lutego 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Parczew;
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2022.503 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2021.2373 t.j.).

Celem opracowania Studium jest określenie polityki przestrzennej gminy Parczew uwzględniającej uwarunkowania rozwoju gminy wynikające w szczególności z:

- dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu,
- stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony,
- diagnozy, o której mowa w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przygotowanej na potrzeby strategii rozwoju gminy,
- stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego,
- stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych,
- warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia, oraz zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z uniwersalnym projektowaniem;
- zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia,
- potrzeb i możliwości rozwoju gminy, uwzględniających w szczególności:
 - a) analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne,
 - b) prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje na obszarach funkcjonalnych,
 - c) możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy,
 - d) bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę,
- stanu prawnego gruntów,
- występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych,
- występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych,
- występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla,
- występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych,

-stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami,
 -zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych,
 wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.

Ponadto w studium określa się w szczególności:

- bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, który wymieniono wcześniej;
- a) kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego,
- b) kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy,
- obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk,
- obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, -
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym,
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z - ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa,
- obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej,
- obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne,
- kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych,
- obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny,
- obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji,
- obszary zdegradowane,
- granice terenu zamkniętego i jego strefy ochronnej, w tym stref ochronnych wynikających z decyzji lokalizacyjnych wydanych na podstawie przepisów odrębnych.

Niniejsze Studium powstało w celu zaktualizowania dotychczas obowiązujących Uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego gminy i ustalenia praktycznie nowych Kierunków zagospodarowania przestrzennego. Z uchwały Nr XVIII/118/2000 Rady Miasta i Gminy w Parczewie z dnia 15 czerwca 2000 r. w oznaczeniach rysunku pozostały: **granice administracyjne gminy i miasta** oraz **zaktualizowane granice obrębów geodezyjnych**, a także **tereny lasów, tereny upraw polowych, użytki zielone, wody, dolesienia, główny punkt zasilania GPZ Parczew i linia napowietrzna 110 kV ze strefą uciążliwości**. Z uchwały zmiany studium Nr XLVIII/298/2010 Rady Miejskiej w Parczewie z dnia 3 września 2010 r. w oznaczeniach rysunku pozostały: **granice administracyjne zmiany studium, dolesienia, planowany gazociąg magistralny, planowana sieć gazowa wysokiego ciśnienia, tereny lokalizacji urządzeń energetyki wiatrowej wraz z urządzeniami zainwestowania**. Zgodnie z rysunkiem omawiane Studium wprowadza następujące symbole:

- **obszary struktury funkcjonalno-przestrzennej objęte zmianą studium;**
- **M - tereny zabudowy mieszkaniowej i lokalizacji usług podstawowych;**
- **U - tereny zabudowy usługowej;**

- RU - tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych, rybackich;
- KS - tereny obsługi komunikacji;
- P - tereny rozwoju biznesu (aktywności gospodarczej) z dopuszczeniem lokalizowania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500kW;
- PG - tereny powierzchniowej eksploatacji surowców mineralnych;
- ZP – teren zieleni parkowej z dopuszczeniem funkcji mieszkaniowej w istniejących budynkach;
- ZC - tereny cmentarzy;
- RLU - tereny związane z gospodarką leśną;
- RL - tereny lasów;
- RL1 - dolesienia;
- pomniki przyrody
- rezerwat przyrody „Jezioro Obradowskie”;
- Park Krajobrazowy „Pojezierze Łęczyńskie”;
- otulina Parku Krajobrazowego „Pojezierze Łęczyńskie”;
- Transgraniczny Rezerwat Biosfery „Polesie Zachodnie”;
- Natura 2000 – obszary ptasie „Dolina Tyśmienicy”;
- Natura 2000 – obszary ptasie „Lasy Parczewskie”;
- Natura 2000 – obszary siedliskowe „Ostoja Parczewska”;
- strefy ochrony gatunkowej ptaków;
- powiązania ekologiczne o znaczeniu regionalnym leśne/wodne;
- obszar szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia raz na 100 lat (1%);
- udokumentowany obszar GZWP nr 407 Niecka Lubelska (Chełm-Zamość);
- obszar GZWP nr 215 Subniecka Warszawska;
- obszary wpisane do rejestru zabytków województwa lubelskiego;
- obiekty ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków i wpisane do gminnej ewidencji zabytków;
- obszar założenia dworsko-parkowego w Babiance, ujęty w wojewódzkiej ewidencji zabytków i wpisany do gminnej ewidencji zabytków;
- stanowiska archeologiczne ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków i wpisane do gminnej ewidencji zabytków;
- strefa ochrony widokowej;
- udokumentowane złoża węgla kamiennego „Kolechowice Nowe: WK 410”;
- udokumentowane złoża surowców naturalnych;
- tereny/obszary górnicze;
- Przyrodniczy System Miasta i Gminy (PSMiG);
- kierunki powiązań w ramach PSMiG;
- granica obszaru z zakazem lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej wyznaczona od istniejących elektrowni wiatrowych;
- RP,PE - obszary rolnicze predysponowane do lokalizowania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500kW;
- EN - tereny lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej większej niż 500kW;

- ENb - tereny lokalizacji biogazowni o mocy zainstalowanej większej niż 500kW;
- napowietrzna linia elektroenergetyczna średniego napięcia ze stacjami transformatorowymi;
- planowany przebieg dwóch jednotorowych napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia WN-110kV;
- tereny infrastruktury technicznej - wodociągi;
- KD-W - tereny dróg wojewódzkich;
- KD-P - tereny dróg powiatowych;
- KD-G - tereny dróg gminnych;
- tereny zamknięte;
- linia klejowa;
- tereny kolejowe.

Studium sporządzono w powiązaniu z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego i Anekssem do opracowania ekofizjograficznego na potrzeby studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Parczew.

Ilekroć w niniejszym dokumencie jest mowa o Studium (suikzp), rozumie się przez to projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Parczew, a przez określenie Prognoza rozumie się Prognozę oddziaływania na środowisko powyższego Studium.

2.GŁÓWNE CELE PROGNOZY

Prognoza ma na celu określenie charakteru prawdopodobnych skutków i oddziaływań na środowisko przyrodniczo-kulturowe, które mogą być spowodowane realizacją zalecanych lub dopuszczonych przez Studium kierunków zagospodarowania i polityki przestrzennej gminy. Zgodnie z art. 51 ust. 2 ww. ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r. prognoza w szczególności określa, analizuje i ocenia przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko w tym m. in. na różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny, wodę, powierzchnię ziemi, krajobraz, zmiany klimatu, zasoby naturalne, a także system przyrodniczy gminy i powiązania przyrodnicze obszaru oraz prawne formy ochrony przyrody. Prognoza nie rozstrzyga natomiast o słuszności wprowadzenia projektu Studium.

3.ZAKRES PROGNOZY

Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie wynika z zapisów Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko i został uzgodniony z następującymi instytucjami:

- Uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Lublinie – Wydział Spraw Terenowych nr 1 w Białej Podlaskiej (pismo: WST I.411.27.2021.WD) z dnia 27 października 2021 r.;
- Uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Parczewie (ONS-NZ.9027.2.43.2021) z dnia 2 listopada 2021 r.

4.POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Dokumentami w powiązaniu, z którymi została sporządzona Prognoza były:

- Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Parczew - Parczew, 2023;
- Uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Lublinie – Wydział Spraw Terenowych nr 1 w Białej Podlaskiej;
- Uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Parczewie;
- Aneks do opracowania ekofizjograficznego na potrzeby studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Parczew;
- Program ochrony środowiska województwa lubelskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027, ATMOTERM, opracowanie pod kier. mgr Anny Wahlig - Lublin 2019;
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubelskim. Raport wojewódzki za 2021 rok, GIOŚ - 2022;
- Stan środowiska w województwie lubelskim. Raport 2020 GIOŚ - Lublin 2021;
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 - Warszawa 2013;
- Program ochrony środowiska województwa lubelskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027 – Lublin 2019;
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubelskim. Raport wojewódzki za rok 2021, GIOŚ 2022;
- Stan środowiska w województwie lubelskim. Raport 2020, GIOŚ, Lublin 2020;
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, Warszawa 2013;
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego - Lublin 2015;
- Plan gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły – 2023;
- Plan gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego 2023 – Lublin 2019;
- Polityka ekologiczna Państwa, Ministerstwo Środowiska - Warszawa 2019.

5. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Przy sporządzaniu Prognozy zastosowano metody opisowe, analizy jakościowe wykorzystujące dostępne wskaźniki stanu środowiska oraz identyfikacje i wartościowanie skutków przewidywanych zmian w środowisku. Prace prognostyczne polegały na przeprowadzeniu studiów dokumentów charakteryzujących strukturę przyrodniczą terenu gminy (stan istniejący i dotychczasowe przekształcenia środowiska) oraz analizy istniejących i projektowanych inwestycji w obszarze Studium i w jego sąsiedztwie. Materiały źródłowe, w oparciu o które sporządzono Prognozę wymienione zostały w wykazie materiałów, zamieszczonym na końcu opracowania. Zakres prac nad Prognozą został dostosowany do charakteru, specyfiki i precyzji zapisów Studium. Ocenę przeprowadzono kompleksowo dla jednego wariantu kierunków zagospodarowania zaproponowanych przez projektanta urbanistę. Ponieważ na etapie Studium nie są określone konkretne realizacyjne rozwiązania technologiczne, a jedynie polityka przestrzenna gminy Prognoza ma jedynie charakter jakościowy.

6. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA

Art. 55 ust. 5 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko mówi, że organ opracowujący projekt dokumentu (tj. wójt gminy), jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko, zgodnie

z częstotliwością i metodami, o których mowa w ust. 3 pkt 5. Monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko może polegać np. na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska (o ile analizy i oceny stanu poszczególnych komponentów środowiska oparte na wynikach pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska odnoszą się do obszaru objętego projektem) lub w ramach indywidualnych zamówień, na kontroli i ocenie zgodności wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną z ustaleniami przyjętego dokumentu.

Za najistotniejsze z punktu widzenia ochrony środowiska, należy uznać po realizacyjne monitorowanie polegające na kontrolach stanu jakości powietrza w obrębie nowych skupisk zabudowy oraz wód podziemnych i powierzchniowych w obrębie obszarów inwestycyjnych objętych opracowaniem.

Jak mówi art. 32 ustawy z dnia 23 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, organ sporządzający plan dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym danego terenu. Analiza zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym jest jednak krokiem pośrednim analizy skutków projektowanego dokumentu, gdyż dopiero zmiany zagospodarowania w zależności od ich skali i intensywności powodują określone skutki w środowisku.

7. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Z uwagi na bezpieczną odległość miejscowości gminnej od granicy państwa (ok 38 km) **nie prognozuje się transgranicznego oddziaływania na środowisko przedmiotowego Studium.**

8. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU OPRACOWANIA

8.1. PŁOŻENIE I AKTUALNE ZAGOSPODAROWANIE TERENU

Administracyjnie gmina Parczew położona jest w północno – wschodniej części województwa lubelskiego, na terenie powiatu parczewskiego i ma powierzchnię 146 km².

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski J. Kondrackiego gmina położona jest na Polesiu w makroregionie – Polesie Podlaskie, w mezoregionie Równina Parczewska na pograniczu z mezoregionem Równina Łęczyńsko - Włodawska.

8.2. GEOMORFOLOGIA

Cechami charakterystycznymi rzeźby terenu północnej części gminy są równiny denudacyjne podzielone przez równiny akumulacji wodnej, zaadoptowanymi na doliny rzek Piwonii Parczewskiej, Piskornicy, Kodenianki i Kłodzianki, natomiast w części południowej dominują rozległe równiny akumulacji wodno-lodowcowej z nielicznymi jeziorami polodowcowymi, pagórami piaszczysto żwirowymi oraz obszarami wydumowymi. Miąższość utworów czwartorzędowych naniesionych przez lądolód waha się od kilkunastu metrów w części południowej do 50-60 metrów w części północnej. Zasadniczym rysem morfologicznym są: głęboko wcięta dolina Piwonii Parczewskiej wraz z dopływami przepływającej przez Parczew oraz w południowej części gminy rozległa dolina Tyśmienicy z dobrze wykształconymi krawędziami, w tym prawobrzeżną już na terenie kompleksu Lasów Parczewskich. Biorąc pod uwagę rzeźbę terenu oraz uwarunkowania geologiczno - inżynierskie i oceniając je dla potrzeb rozwoju układów osadniczych należy stwierdzić, że są one dogodnie w części południowej gminy jedynie na zachód od doliny Tyśmienicy oraz na północ od linii Laski - Dębowa Kłoda.

8.3. ZASOBY NATURALNE

W granicach gminy występuje 29 udokumentowanych złóż kopalin piasku i żwiru (Gródek,

Koczergi, Królewski Dwór, Siedliki, Kolechowice Nowe) oraz 2 (w Koloni Babianka) surowców ilastych kruszywa lekkiego i ceramiki budowlanej. Na terenie gminy nie występują udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

8.4. GLEBY

Gleby gminy Parczew powstały na utworach piaszczysto – gliniastych pochodzenia wodno – lodowcowego, głównie glin zwałowych, piasków i żwirów oraz utworach organogenicznych w rozległych dolinach akumulacyjnych. Najczęściej spotykanym typem gleb w północnej i środkowej części gminy są bielice właściwe wytworzone z glin morenowych. Skupione są one na powszechnie występujących tu równinach denudacyjnych i zaliczane są do gleb dobrych, III a miejscami nawet II klasy bonitacyjnej. Wykorzystywane są pod użytki rolne, głównie grunty orne i użytki zielone.

W południowej części gminy głównym typem gleb są gleby bagienne, torfowe i murszowe. Zalegają one na dnach rozległych dolin i podmokłych obniżeniach terenu o słabym odpływie wód powierzchniowych. Najliczniej występującym typem są tu gleby torfowe wytworzone z torfów przejściowych. Tam gdzie poziom wód gruntowych został obniżony poprzez system melioracji drenażu, gleby torfowe przekształciły się w gleby murszowe, zajęte przez bory i lasy wilgotne, las olszowe i zarośla wierzbowe. Poza zabagnionymi dolinami, na piaskach naglinowych, wodno lodowcowych wykształciły się gleby brunatne prawie w całości zajęte przez zespoły leśne. Walory agroekologiczne rolniczej przestrzeni produkcyjnej zostały ocenione na 58,6 punktu na 90 możliwych, co świadczy o znacznych możliwościach intensyfikacji produkcji rolniczej, zwłaszcza w części środkowej i północnej gminy. Przestrzeń rolnicza w południowej części gminy wymaga wielokierunkowych zmian i nadania jej charakteru ekologicznego.

8.5. WODY

8.5.1. WODY PODZIEMNE

Główne poziomy wodonośne związane są z utworami szczelinowymi kredy górnej i dolnego paleocenu. Utwory te reprezentowane są głównie przez margle, rzadziej kredę piszącą i opoki. Warunki zasilania i drenażu tego poziomu są dość skomplikowane. Zasilanie odbywa się z dwóch źródeł: z opadów atmosferycznych infiltrujących bezpośrednio do utworów szczelinowych na obszarze ich wychodni lub poprzez utwory czwartorzędowe oraz z dopływu lateralnego od południowego wschodu z centralnej części Wyżyny Lubelskiej. Droga przepływu wody do utworów szczelinowych poprzez miąższy, zawierający słabo przepuszczalne przewarstwienia nadkład kenozoiczny jest "skomplikowana i długa". Trzeciorzędowy poziom wodonośny związany jest z osadami oligoceńskimi w postaci piasków kwarcowych i pylastych, pyłów i mułków. Ze względu na dobre warunki filtracyjne utwory oligoceńskie stanowią dość zasobny poziom wodonośny, głównie jednak na północny-zachód od granic gminy. W granicach miasta i gminy Parczew obserwuje się brak ciągłości pokrywy utworów trzeciorzędowych. Z uwagi na hydrauliczny kontakt z poziomem kredowym, czwartorzędowy poziom wodonośny występuje tylko lokalnie. Zwierciadło piezometryczne niższych poziomów wodonośnych kształtuje się na zbliżonych rzędnych co zwierciadło swobodne pierwszego poziomu. Wody podziemne poziomu czwartorzędowego ze względu na swoje płytkie występowanie i brak izolującej od góry warstwy utworów słabo przepuszczalnych bądź niewielką ich miąższość, jest podatny na zanieczyszczenie. To samo dotyczy również poziomu kredowo – paleoceńskiego w południowej części gminy.

Zasoby wód podziemnych przeznaczone są głównie na zaopatrzenie ludności w wodę do celów bytowych i produkcji środków spożywczych. Z tego powodu podlegają szczególnej ochronie i racjonalnemu wykorzystaniu. Szacuje się, że na terenie gminy Parczew, jak i całej zlewni Tyśmienicy, wykorzystanie wód podziemnych jest niewielkie i wynosi około 70% zasobów odnawialnych.

Zgodnie z podziałem na jednolite części wód podziemnych (JCWPd) cała gmina Parczew leży w Jednolitej Części Wód Podziemnych Nr PLGW200075.

Południowa część gminy znajduje się w udokumentowanym obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 407 Niecka lubelska (Chełm–Zamość). GZWP nr 407 zlokalizowany jest w południowo-wschodniej części Polski, w granicach województwa lubelskiego i częściowo podkarpackiego. Zbiornik nr 407 ma charakter porowo-szczelinowy i zajmuje powierzchnię 9051 km². Obszar GZWP nr 407 jest związany z występowaniem poziomego wodonośnego w utworach górnokredowych. Lokalnie występują również poziome płytsze związane najczęściej hydraulicznie z poziomem kredowym. Głębokość do zwierciadła wody jest zróżnicowana i ogólnie zawiera się w przedziale 15–50 m. Najpłycej do wody jest w dolinach rzecznych (<2 m), a najgłębiej w strefach wododziałowych.

Północno-zachodnia część gminy znajduje się w obszarze nieudokumentowanego GZWP nr 215 Subniecka Warszawska. Jest to zbiornik paleogeńsko-neogeński.

8.5.2. WODY POWIERZCHNIOWE

Wody powierzchniowe reprezentowane są przez rzekę Tyśmienicę przepływającą przez południową część gminy i jej dopływy – Bobrówkę i Piwonię Parczewską z licznymi dopływami, wpadającą do Tyśmienicy w Siemieniu. Tyśmienica oraz jej dopływy Bobrówka i Piwonia Parczewska w środkowym i dolnym odcinkach płyną dość wyraźnie wykształconymi dolinami wypełnionymi torfami, zagospodarowanymi jako użytki zielone. Odpływ wód z terenu gminy odbywa się generalnie z południa na północ, jedynie Piwonia Parczewska w swym środkowym i dolnym odcinku płynie ze wschodu na zachód. Wielkość odpływu powierzchniowego jest zróżnicowana i wynosi od 4,2 litra na sekundę z km powierzchni (l/s/km²) w części północnej gminy do 2,5 l/s/km² w części południowej. Najbardziej zasobną w wodę jest Tyśmienica. Średni przepływ wody w rzece obliczony dla przekroju w Babiance wynosi 2,5 m³/sekundę. Piwonia Parczewska na całej długości jest uregulowana, a na odcinku źródłowym włączona w system wodny Kanału Wieprz-Krzna. Średni przepływ w przekroju ujściowym wynosi 2,48 m³/sek. W Parczewie uchodzi do Piwonii największy jej dopływ – Konotopa, mająca swe źródła na terenie Lasów Parczewskich. Średni przepływ w przekroju ujściowym do Piwonii wynosi 0,41 m³/sek. Na całej długości jest uregulowana i zasilana w wodę z systemu wodnego Kanał Wieprz – Krzna. Gmina (w tym miasto) Parczew znajdują się w obrębie Jednolitych Części Wód Powierzchniowych: PLRW200017248274 - Dopływ spod Wierzbówki, PLRW200017248289 – Konotopa, PLRW200017248296 - Dopływ spod Augustówki, PLRW200017248329 – Piskornica, PLRW2000172482699 – Piskorzanka, PLRW2000172482729 – Kołodziejka, PLRW200017248252 - Dopływ spod Kolana, PLRW2000172482549 - Strumień Zaniowski, PLRW200017248149 – Bobrówka, PLRW20001724849 - Stara Piwonia, PLRW2000172481529 – Ochożanka, PLRW200017248154 - Dopływ spod Babianki, PLRW2000172481569 - Dopływ spod Gródka, PLRW200019248299 - Piwonia od dopł. ze Stawu Hetman do ujścia i PLRW20002424819 - Tyśmienica od Brzostówki do Piwonii.

8.6. ŚWIAT ROŚLIN I ZWIERZĄT

Z punktu widzenia zagospodarowania przestrzennego najistotniejsze znaczenie mają kompleksy leśne o bogatych biocenozach. Największe powierzchnie leśne zgrupowane są w południowej części gminy i związane są z kompleksem Lasów Parczewskich obejmującym również znaczne powierzchnie 3 sąsiednich gmin. Ponadto, niewielkie powierzchnie w północnej i północno-zachodniej części gminy porastają lasy sosnowe, głównie z powojennych nasadzeń, jednorodne pod względem fitosocjologicznym i florystycznym. Pod względem siedliskowym dominującym typem jest las porastający rozległe podmokłe doliny, bardzo cenny pod względem przyrodniczym. Pozostałe

siedliska, głównie las mieszany świeży, bór świeży i bór mieszany świeży cenny gospodarczo i atrakcyjne do celów rekreacyjnych.

W celu ochrony naturalnych zbiorowisk roślinnych (torfowiskowych i leśnych) na tym terenie utworzono wodno - torfowiskowy rezerwat przyrody „Jezioro Obradowskie”. W rezerwacie spotyka się wiele rzadkich i prawnie chronionych gatunków jak: widłaki, rosiczki, storczyk wawrzynek wilczełyko, podkolan biały, brzoza niska czy wierzba lapońska.

Najmniej korzystne warunki bytowania zwierząt występują w środkowej, bezleśnej części gminy, na obszarach intensywnie użytkowanych rolniczo. Obszar o wysokich walorach faunistycznych związany jest z kompleksem Lasów – Parczewskich wraz z położonym na zachód od granic gminy faunistycznie bogatym kompleksem stawów rybnych Siemienia. Do szczególnie cennych rzadkich gatunków fauny spotykanych na tym terenie należą: bóbr europejski, orzeł, bielik orlik krzykliwy, kania czarna, puchacz, trzmiełojad, bocian czarny, rybitwa białowąsa i wiele innych. Orzeł bielik, orlik krzykliwy, puchacz czy bóbr europejski mają wokół miejsc swego bytowania wyznaczone strefy ochronne, a więc obszary bezwzględnego zakazu penetracji turystyczno – rekreacyjnej i zmiany warunków siedliskowych.

8.7. KLIMAT

Teren gminy według podziału Romera zaliczony jest do Regionu Wielkich Dolin do krainy Chełmsko – Podlaskiej należącej do chłodniejszych w kraju (ze średnią roczną temperaturą powietrza 6,9 - 7,2°C). Średnia roczna najcieplejszego miesiąca lipca wynosi 16,8°C, a najchłodniejszego stycznia - 4,2°C. Ilość dni z minimum dobowym poniżej zera (tzn. dni z przymrozkami) wynosi średnio 123. Średnia roczna liczba dni zimowych (temp. max 20°C) wynosi 54 dni, bardzo mroźnych (temp. min -10°C) tylko 27 dni. Dni gorących notowano przeciętnie w roku ca 35 (z temp. max 25°C). Najwięcej dni gorących zanotowano w czerwcu i lipcu. Długość trwania okresu wegetacyjnego wynosi 200-210 dni, rozpoczyna się od ca 1-5.IV a kończy się 28-30.X. Pierwsze przymrozki przypadają na 9.X, ostatnie na LV. Okres bez przymrozków trwa ca 160 dni. Pokrywa śnieżna zalega ca 75 dni. Omawiana wyżej sytuacja termiczna ma charakter ogólny, gdyż ulega ona pewnym modyfikacjom w zależności od warunków lokalnych tj.: rzeźba terenu, głębokość zalegania wód gruntowych, rodzaj podłoża, szaty roślinnej itp. Wpływ tych czynników szczególnie wyraźnie oddziałuje na zróżnicowanie warunków termicznych nocą i nad ranem przy pogodzie bezchmurnej i bezwietrznej. W czasie bezchmurnej pogody, a zwłaszcza przy silnych wiatrach oddziaływanie to jest znacznie mniejsze lub nie występuje w ogóle. Największego zróżnicowania warunków termicznych na badanym terenie oczekiwać należy pomiędzy dolinami i obniżeniami a obszarami wyniesionymi o głębszym zaleganiu wód gruntowych. Najkorzystniejsze warunki termiczne badanego terenu posiadają obszary dostatecznie przewietrzane charakteryzujące się głębokim zaleganiem wód gruntowych. Takie obszary na terenie gminy Parczew występują w środkowej części gminy na równinie plejstoceńskiej. W/w tereny pokryte są utworami piaszczystymi charakteryzującymi się małą pojemnością cieplną. Z uwagi na to w okresie letnim cechuje się ona znacznymi dobowymi amplitudami temperatur w warstwie przygruntowej w okresach pogodnych tj. o znacznym nasłonecznieniu. Z uwagi na małe przewodnictwo ciepła tych utworów ulegają one znacznemu nagrzewaniu w dzień oraz wychłodzeniu w nocy. Takie skoki temperatur są niekorzystne dla niektórych odmian roślin, nie mają natomiast znaczenia dla budownictwa mieszkaniowego. Okresowo gorszymi warunkami klimatycznymi charakteryzują się obszary płaskie w obrębie których występuje podwyższone zwierciadło wód gruntowych. Na obszarach tych ciepło tracone jest na parowanie płytko zalegającej wody gruntowej. Występują one głównie na obszarach wyniesionych wśród dolin oraz sąsiadujących z dolinami rzecznyymi. Najmniej korzystnymi warunkami termicznymi odznaczają się na terenie gminy obniżenia powytopiskowe częściowo wykorzystywane przez cieki powierzchniowe. Narażone są one na występowanie wysokich dobowych amplitud temperatury w

okresie lata (w dniach pogodnych - przy układach wyżowych) oraz znacznych spadków temperatury zimą. Na terenach tych często obserwowane mogą być przymrozki.

Kompleksy leśne posiadają specyficzne warunki klimatyczne. Wpływają także w znacznym stopniu na warunki klimatyczne terenów bezpośrednio do nich przyległych, zwłaszcza łagodzą przebieg temperatury. Na terenach leśnych w ciągu lata notowane są znacznie niższe amplitudy temperatur niż na terenach bezleśnych co jest korzystne z bioklimatycznego punktu widzenia.

Wilgotność względna powietrza jest elementem meteorologicznym, który z jednej strony wykazuje dużą zależność od temperatury powietrza z drugiej zaś warunkuje odczuwalność temperatury przez organizmy żywe. Wilgotność względna rejonu ma przebieg zbliżony do optymalnego w naszych geograficznych i szerokościach i warunkach klimatycznych, wynosi 79-80%. Średni roczny stopień zachmurzenia nieba wynosi ca 65%. Największe zachmurzenie przypada (jak w całej Polsce) na chłodną porę roku. Głównie maksima występują w listopadzie 83% i grudniu 78%. Średnia roczna liczba dni pochmurnych wynosi 143 dni. Gmina posiada znaczne usłonecznienie bo średnia roczna waha się w granicach od 34%o do 35%. Średnia liczba dni z pokrywą śnieżną wynosi ca 82 dni w roku. Maksimum dni burzowych przypada w miesiącach letnich. Na badanym terenie wyraźnie dominują wiatry z kierunków zachodnich W - 21%. Częste są również wiatry o kierunku SW - 13%, a średnia roczna prędkość wiatru w rejonie opracowywanej gminy wynosi ca 3,0 m/s. Terenami najlepiej przewietrzanymi są obszary wysoczyznowe.

8.8. SYSTEM PRZYRODNICZY

Na terenie gminy znajdują się elementy obszarów o wiodącej funkcji przyrodniczej, takie jak: ostoje przyrody stanowiące węzłowe obszary regionalnej sieci ekologicznej, kluczowe w skali regionalnej ekosystemy leśne oraz korytarze ekologiczne stanowiące elementy pasmowe powiązań ekologicznych pomiędzy elementami węzłowymi układu naturalnego. Przyrodniczy System Miasta i Gminy tworzą: łąki, lasy, kompleksy leśne, tereny zalesione, a także powiązania przyrodnicze pomiędzy jego ogniwami. Składają się na niego:

- korytarze i ciągi ekologiczne (siedliskowe) rzeki Tyśmienicy i Piwonii;
- obszary łącznikowe (sięgacze ekologiczne);
- ekosystemy leśne, z których największe kompleksy tworzą lokalne węzły ekologiczne (Lasy Parczewskie);
- ekosystemy drobno przestrzennych agrocenoz z enklawami naturalnych siedlisk, tj. remiz śródpolnych, miedz, pojedynczych skarp.

Obszar objęty opracowaniem nie został włączony do koncepcji krajowej sieci ekologicznej Econet-PI.

8.9. STREFA KULTURY

Największe zagęszczenie śladów osadnictwa możemy zaobserwować w północnowschodniej części gminy, gdzie osią osadnictwa jest rzeka Piwonia wraz z dopływami, a stanowiska datowane są głównie na okres wczesnego średniowiecza. Również licznie występują ty ślady osadnictwa datowane na okres od epoki kamienia po epokę brązu. Kolejną oś osadniczą tworzy rzeka Tyśmienica. Do chwili obecnej nie zachowały się jednak starsze zabytki niż z k. XIX w. Jedyne zachowane obiekty murowane to eklektyczny dwór w Babiance, a drewniany to nieużytkowany dwór w Tyśmienicy oraz zrujnowany dwór w Królewskim Dworze. Obiekty sakralne, stanowią nieliczne przykłady, są to kapliczki przydrożne w Buradowie, Jasionce, Sawinie. Obiektem wpisanym do rejestru zabytków województwa lubelskiego jest cmentarz wojenny austriacko-niemieckim z I wojny światowej z drzewostanem w Tyśmienicy (A/1345). 126 obiektów, obszarów i stanowisk archeologiczne, ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków i wpisanych jest do gminnej ewidencji zabytków.

9. ISTNIEJĄCY STAN SANITARNY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Zgodnie ze *Stanem środowiska w województwie lubelskim* prezentowanym w ostatnim *Raporcie* dominującym źródłem emisji tlenków siarki na terenie gminy i całego województwa lubelskiego jest sektor komunalno-bytowy. Największa ilość NOX pochodziła z sektora transportu drogowego. Największa emisja pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 generowana była w roku 2021 ze źródeł komunalno-bytowych. Największym emitorem zanieczyszczeń BaP jest sektor komunalno-bytowy. Według kryterium ochrony zdrowia stwierdzono przekroczenia poziomów docelowych/długoterminowych we wszystkich strefach województwa. Dla zanieczyszczeń mających określone poziomy docelowe, dla których istnieje obowiązek wykonania POP w strefie lubelskiej dotyczyło to benzo(a)pirenu B(a)P (rok). Dla zanieczyszczeń mających określone poziomy celu długoterminowego, dla których nie ma obowiązku wykonania POP w strefie lubelskiej jest to ozon O3 (max 8-h). W odniesieniu do kryterium ochrony roślin, ocena jakości powietrza wykazała przekroczenia poziomu celu długoterminowego dla ozonu (AOT40) dla strefy lubelskiej, dla której nie ma obowiązku wykonania POP. Zgodnie z przeprowadzoną klasyfikacją dla kryterium ochrony zdrowia do klasy C zaliczono strefę lubelską, ze względu na przekroczenia średnich rocznych benzo/a/pirenu oznaczanego w pyłe PM10. Dla strefy lubelskiej (w której leży gmina Parczew), objętej obowiązkiem oceny i klasyfikacji pod względem zanieczyszczenia ozonem wg kryteriów ochrony zdrowia, uzyskano: klasę A - ze względu na brak przekroczeń poziomu docelowego, klasę D2 - ze względu na stwierdzone przekroczenia poziomu celu długoterminowego. Ze względu na pozostałe zanieczyszczenia teren opracowania został zaliczony do klasy A o poziomach stężeń nie przekraczających poziomów dopuszczalnych/docelowych. W klasyfikacji dodatkowej przeprowadzonej dla pyłu PM2,5 według poziomu dopuszczalnego dla fazy II strefa lubelska została zaliczona do klasy A1. Zgodnie z klasyfikacją dla kryteriów ochrony roślin dla poziomu docelowego dla ozonu strefa lubelska została zaliczona do klasy A. Ze względu na stwierdzone przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu do klasy D2. Ze względu na pozostałe zanieczyszczenia według kryterium ochrony roślin strefa lubelska zaliczona została do klasy A o poziomach stężeń nie przekraczających poziomów dopuszczalnych.

Ostatnie badania WIOŚ nie obejmowały wód płynących w gminie, a wcześniejsza ocena stanu chemicznego jcwpc rzecznych wykazała PSD (poniżej stanu dobrego) i ogólną ocenę stanu jcwpc rzecznych jako złą. Generalnie w skali województwa dobry stan ekologiczny osiągnęły 33 jcwpc, a dobry potencjał 5 jcwpc. Najwięcej jcwpc osiągnęło umiarkowany stan/potencjał ekologiczny, odpowiednio 74 jcwpc naturalne oraz 12 sztucznych i silnie zmienionych. Wszystkie ocenione w województwie jcwpc osiągnęły zły stan wód. Wskaźnikami, które zdecydowały o stanie poniżej dobrego były: difenylotetry bromowane, rtęć i jej związki w bocie oraz wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA) w wodzie.

Wody podziemne kredowe wg badań prowadzonych w najbliższym punkcie badawczym krajowej sieci monitoringu wód podziemnych na przełomie lat zaliczane były do III i IV klasy. W ostatnich trzech latach nie dokonywano pomiaru stanu jakości wód podziemnych w rejonie gminy. Jakość wód podziemnych w najbliższych punktach pomiarowych monitoringu diagnostycznego sieci krajowej badanych w latach ubiegłych wykazały III klasę czystości. Jakość wód podziemnych w badanych w najbliższych zlokalizowanych źródłach w poprzedniej dekadzie na tle jednolitych części wód podziemnych oraz głównych zbiorników wód podziemnych wykazywała II klasę czystości.

Gleby w gminie Parczew również nie są objęte w ostatnich latach monitoringiem jakościowym WIOŚ. Ogólny stan jakości pokrywy glebowej oraz powierzchni ziemi ze względu na użytkowanie oraz antropopresję nie jest najlepszy, gdyż gleba została tu przekształcona pod względem ilościowym i jakościowym. Lepszym stanem gleby oraz powierzchni ziemi charakteryzują się obszary wolne od zabudowy – pokryte zielenią nieurzządzoną.

10. SKUTKI BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Brak uchwalenia proponowanych zapisów Studium spowoduje zagospodarowanie terenów zgodnie z dotychczasowymi kierunkami polityki przestrzennej, co będzie korzystniejsze dla środowiska, gdyż pozostawi większe powierzchnie niezabudowane (tereny rolne, łąki i nieużytki, częściowo objęte ochroną prawną). Nowy dokument studialny zintensyfikuje zainwestowanie gminy.

11. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ DOKUMENTU

Nie przewiduje się wystąpienia znaczących oddziaływań (rozumianych jako przekroczenia określonych prawem standardów jakości środowiska) wynikających z realizacji zapisów projektu Studium, gdyż wprowadzane kierunki zagospodarowania są najczęściej uzupełnieniem lub kontynuacją funkcji terenu w sąsiedztwie.

12. OCENA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ SKUTKÓW REALIZACJI DOKUMENTU DLA ISTNIEJĄCYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH

12.1. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA

Do najistotniejszych problemów ochrony środowiska w gminie należą:

- zanieczyszczenia powietrza - na ich poziom mają wpływ zanieczyszczenia pochodzące z kotłowni lokalnych i szeregu kominów niskiej zabudowy mieszkalnej oraz z transportu. Zanieczyszczenia z przemysłu występują w niewielkim stopniu;
- zanieczyszczenia gleb, choć brak aktualnych badań dla terenu gminy uniemożliwia dokładną diagnozę zagrożeń. Głównym źródłem zanieczyszczeń gleb jest chemizacja rolnictwa oraz zanieczyszczenia pochodzące z transportu, występujące w obszarach bezpośrednio przyległych do tras komunikacyjnych;
- rozproszone i obszarowe źródła zanieczyszczeń wód powierzchniowych. Poważnym źródłem zanieczyszczeń wód są nieoczyszczone ścieki bytowo-gospodarcze.

12.2. OBIEKTY PODLEGAJĄCE OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY I ODDZIAŁYWANIE DOKUMENTU NA NIE

Formami ochrony przyrody na terenie gminy są:

- **Obszar Natura 2000 - PLB060004 „Dolina Tyśmienicy”**. Obszar obejmuje dolny odcinek doliny Tyśmienicy, od stawu Siemień do ujścia rzeki do Wieprza. Dolina jest zmeliorowana, zajmują ją wilgotne łąki z fragmentami turzycowisk, miejscami występują zarośla wierzbowe i olszyny. Znajduje się tu kilka niewielkich kompleksów stawów, liczne torfianki i starorzecza oraz kompleks stawów w Siemieniu (790ha), który składa się z 2 dużych i 12 małych stawów. Otoczenie obszaru stanowią tereny rolnicze i torfowiska. Obszar obejmuje również krasowe zapadlisko wypełnione torfem, zajęte przez torfowisko przejściowe porośnięte łożą z osiką i brzozą oraz otaczający je Las Wólczyński i skrawki pól uprawnych, a także doły potorfowe, zajęte obecnie przez kilkadziesiąt torfianek. Obszar PLB060004 „Dolina Tyśmienicy” obejmuje powierzchnię 14 024,3ha, z czego 1 682,9ha położone jest w gminie Parczew. Jest to ostoja ptasia o randze europejskiej E 64. Występuje tutaj co najmniej 23 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, 11 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie lęgowym obszar zasiedlają następujące gatunki ptaków: batalion, bączek, bąk, bielik, błotniak łąkowy, błotniak stawowy, mewa czarnogłowa, mewa mała, podróżniczek, puchacz, rybitwa czarna, rybitwa rzeczna, sowa błotna, zielonka, cyranka, gęgawa, krakwa,

krwawodziób, kulik wielki, perkoz rdzawoszyi, pustułka, rybitwa białoskrzydła, rycyk. W stosunkowo wysokim zagęszczeniu występuje bocian biały, dubelt, derkacz i rybitwa białowąsa. W okresie wędrówek stosunkowo duże koncentracje osiąga bielik. Stawy w Siemieniu są pierzowiskiem dla ok. 250-550 osobników łabędzia niemego. To też ważna ostoja wydry *Lutra lutra* i kilku gatunków ryb zagrożonych wyginięciem.

- **Obszar Natura 2000 - PLB060006 „Lasy Parczewskie”** - Obszar obejmuje kompleks leśny Lasy Parczewskie, usytuowany pomiędzy Kanalem Wieprz-Krzna a rzeką Tyśmienicą, wraz z przecinającymi je łąkami "Ochoża". Od zachodu lasy przylegają do doliny Tyśmienicy, od wschodu, północy, a także częściowo od południa sąsiadują z polami uprawnymi. Cały kompleks leśny położony jest w zlewni rzeki Tyśmienicy, a odwadniają go jej dopływy Ochoża, Piwonia, Bobrówka oraz Konotopa. Obszar PLB060006 Lasy Parczewskie obejmuje powierzchnię 13 577,5ha, z czego 1 623,9 ha położone jest w gminie Parczew. Jest to ostoja ptasia o randze europejskiej E 65. Występują tutaj co najmniej 22 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 5 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Na terenie ostoi znajduje się jedno z nielicznych stanowisk lęgowych podgorzałki. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: bielik, podgorzałka, puchacz, trzmielojad. W stosunkowo wysokim zagęszczeniu występuje dzięcioł białogrzbiety i bocian czarny.

- **Obszar Natura 2000 - PLH060107 „Ostoja Parczewska”** - Ostoja położona jest w zachodniej części Polesia Lubelskiego w pobliżu północno-zachodniej granicy Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego. Obejmuje cały rozległy kompleks Lasów Parczewskich wraz z przylegającymi terenami łąkowymi. Obszar ten charakteryzuje się dużą mozaikowością siedlisk, uwarunkowaną znacznym zróżnicowaniem stosunków wodnych i gleb. Rzeźba terenu jest mało urozmaicona, z rozległymi równinami i niewielkimi wzgórzami oraz płytkimi, podmokłymi obniżeniami wypełnionymi torfem. Obszar położony jest w całości w zlewni Tyśmienicy. Największe ciekły odwadniające teren to Konotopa, Ochożanka oraz Bobrówka, której dolina miejscami zachowała jeszcze naturalny charakter. W obrębie ostoi znajdują się trzy niewielkie jeziora: Obradowskie, Czarne Gościńskie i Kleszczów. Lasy Parczewskie tworzą wraz z Lasami Włodawskimi i Lasami Sobiborskimi największy kompleks leśny we wschodniej Polsce. Ma to istotne znaczenie dla populacji wilka zamieszkującej ten teren, ponieważ stwarza dogodne warunki (głównie migracyjne) dla właściwego jej funkcjonowania. Głównym celem ochrony w obszarze jest populacja wilka. Na terenie ostoi bytuje 1 wataha wilków składająca się z 4-5 osobników. Regularnie rejestrowany jest też rozród wilków na tym obszarze, ostatnie informacje o obserwacji szczeniąt pochodzą z 2007 r. Populacja wilków w Lasach Parczewskich stanowi 0,7% populacji krajowej tego gatunku oraz 6,3% populacji woj. lubelskiego. Ostoja obejmuje najistotniejsze siedliska dla ochrony tego gatunku. Na terenie obszaru stwierdzono 8 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej – zajmujących łącznie prawie 11% powierzchni oraz 10 gatunków zwierząt z Załącznika II DS. Na łąkach w dolinie Ochożanki znajduje się jedno z największych (1000 osobników) na Lubelszczyźnie stanowisk wielosiłu błękitnego.

- **Park Krajobrazowy „Pojezierze Łęczyńskie”** powołany Rozporządzeniem Nr 7 Wojewody Lubelskiego z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Pojezierze Łęczyńskie” (Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego Nr 73 z dnia 27 kwietnia 2005 r., poz. 1528), obejmujący fragment jeziora Czarne Gościńskie (obręb Tyśmienica) oraz część terenu znajdująca się nieopodal wsi Bójki na wschód od rzeki Tyśmienica. Niewielki fragment obszaru we wsi Bójki przylegający do paku od strony zachodniej wchodzi w skład otuliny Parku Krajobrazowego „Pojezierze Łęczyńskie”. Ochrona obszaru Parku polega na uwzględnieniu w planie miejscowym przepisów zawartych w Rozporządzeniu ustanawiającym tę formę ochrony przyrody.

- **rezerwat przyrody „Jezioro Obradowskie”** - jest to rezerwat torfowiskowy o powierzchni 81,79 ha, położony 3 km na południe od wsi Laski. Rezerwat został utworzony na podstawie Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego 26 marca 1975 roku. Celem ochrony jest zachowanie

jeziora dystroficzne oraz stanowisk wielu rzadkich gatunków roślin wodnych i torfowiskowych. Rezerwat obejmuje pierwotnie dystroficzne Jezioro Obradowskie o powierzchni 12ha lustra wody oraz otaczające go rozległe torfowisko i fragmenty lasów. Drzewostan tworzą: sosna pospolita, brzoza brodawkowata, olsza czarna, dąb szypułkowy i bezszypułkowy, brzoza omszona i osika, storczyki, wawrzynek wilczełyko, podkolan biały. Z roślin rzadkich występują tutaj: wierzba lapońska, wierzba śniada, brzoza niska, turzyca dwupienna i strunowa, rosiczka długolistna i widłak torfowy. Gatunki drzew: brzoza niska oraz wierzba lapońska zostały wpisane do Polskiej Czerwonej Księgi Roślin. Teren rezerwatu zasiedla wiele gatunków zwierząt. Występują tutaj: zaskroniec i jaszczurka zwinka oraz coraz rzadziej spotykana żmija zygzakowata. Najbardziej liczną grupą zwierząt są ptaki: orlik krzykliwy, gnieźdźący się w sąsiedztwie rezerwatu, a w niedostępnych, podtopionych obszarach występuje żuraw. Łosie i dziki odwiedzają podmokłe lasy rezerwatu.

-Transgraniczny Rezerwat Biosfery "Polesie Zachodnie" został utworzony 30 kwietnia 2002r. przez UNESCO - Międzynarodową Komisję Koordynacyjną Człowiek i Biosfera. Obejmuje on cały subregion fizjograficzny Pojezierza Łęczyńsko – Włodawskiego oraz niewielki fragment Równiny Parczewskiej, Garbu Włodawskiego i Pagórów Chełmskich. Znajduje się on na styku trzech państw: Białorusi, Ukrainy i Polski. Prawie 60% powierzchni tego Rezerwatu zajmują lasy. Jest to teren największego w Polsce zgrupowania jezior nie mających glacialnego pochodzenia. Jest tu mnóstwo bagien i torfowisk. Jest to region nakładania się stref biogeograficznych: borealnej, kontynentalnej i atlantyckiej wyróżniający się w skali całego kontynentu europejskiego specyfiką i różnorodnością biologiczną. Południowa część gminy Parczew z bogactwem fauny i flory zaliczona do rezerwatu, odgrywa istotną rolę w systemie obszarów chronionych. Dolina Tyśmienicy i kompleksu leśnego Lasów Parczewskich charakteryzuje się rozległymi równinami akumulacji wodnej, jeziorami polodowcowymi oraz powiązаныmi z nimi ostojami rzadkich gatunków flory i fauny. Stanowi korytarz ekologiczny między Poleskim Parkiem Narodowym na południowym wschodzie, a leżącym na północnym zachodzie systemem obszarów chronionych „Małego Mazowsza”.

Studium podtrzymuje ustawowe formy ochrony przyrody, w większości przypadków nie ingerując zasięgiem nowych terenów zainwestowania w obszary i obiekty chronione. Wyjątek stanowią nowe tereny zainwestowania (tereny zabudowy mieszkaniowej i lokalizacji usług podstawowych wytyczone na zasadzie zarówno uzupełnienia i dogęszczenia oraz jako kontynuacja w postaci nowych ciągów zabudowy mieszkaniowej M) w granicach Transgranicznego Rezerwatu Biosfery „Polesie Zachodnie” w rejonie miejscowości Brudno, Laski, Komarne, Pohulanka, Buradów, Tyśmienica i Kol.Tyśmienica, Babianka i Kol.Babianka oraz Obszaru Natura 2000 „Dolina Tyśmienicy” w obrębach Komarne, Pohulanka i Tyśmienica. O ile w Rezerwacie Biosfery, jako olbrzymim terytorialnie, międzynarodowym obszarze chronionym nowe tereny zabudowy są na tyle niewielkie, że nie będą miały większego znaczenia dla ogółu cennej bioróżnorodności, to dla o wiele mniejszego obszaru Natura 2000 już tak. Poprzez zabudowę dotychczas otwartych i niezagospodarowanych działek zmniejszeniu ulegnie baza pokarmowa, a więc potencjalne miejsca bytowania i żerowania chronionego w Ostoi ptactwa. Zintensyfikowana zabudowa będzie wywierać większą presję i działać stresogennie na ptactwo. Skala oddziaływania uzależniona będzie od zakresu zrealizowanej zabudowy. [Sam park krajobrazowy zajmuje niewielkie, przyrodniczo cenne fragmenty gminy, w obrębie których Studium nie wprowadza zmian zagospodarowania, a celem jego ochrony jest zachowanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych, historycznych i turystycznych środowiska ze szczególnym uwzględnieniem ekosystemów jeziornych i torfowiskowych.](#) Studium nie generuje zagrożeń pośrednich, a ponadto wprowadza szereg zapisów chroniących poszczególne komponenty środowiska, co pośrednio przyczyni się również do ochrony obiektów powołanych na mocy ustawy o ochronie przyrody.

13. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM UWZGLĘDNIONE W OPRACOWYWANYM DOKUMENCIE

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym mają swoje odzwierciedlenie w prawie polskim i tworzonych na podstawie tego prawa dokumentach. Polska jako kraj należący do Unii Europejskiej ma obowiązek przestrzegania przepisów prawa wspólnotowego. Szczególne znaczenie posiada ustanowienie obszarów Natura 2000, które w terenach objętych zmianami planistycznymi nie występują. Ochrona środowiska kieruje się zasadą zrównoważonego rozwoju i jest obowiązkiem m. in. władz publicznych, które poprzez swą politykę powinny zapewnić bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom.

Celem środowiskowym dla jednolitych części wód podziemnych, będących obecnie w bardzo dobrym stanie lub potencjale ekologicznym, będzie utrzymanie tego stanu lub potencjału. Dla naturalnej części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego. Dla silnie zmienionych i sztucznych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Cele środowiskowe określone są jako wartości wskaźników dla elementów ogólnych, organicznych oraz nieorganicznych w Studium gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły. W Ramowej Dyrektywie Wodnej, do której odnosi się „Studium gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły” przewiduje się dla wód podziemnych następujące główne cele środowiskowe:

- zapobieganie dopływowi lub ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych (z zastrzeżeniami wymienionymi w Ramowej Dyrektywie Wodnej),
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem, a zasilaniem wód podziemnych,
- wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka.

Ustalenia planistyczne muszą być zgodne z założeniami innych programów i strategii odnoszących się do kwestii rozwoju oraz wymogów ochrony środowiska narzuconych w tych dokumentach (tworzone plany gospodarowania na obszarze dorzecza, plany zarządzania ryzykiem powodziowym, czy pośrednio plany przeciwdziałania skutkom suszy na obszarze dorzecza). Ustalenia Studium sprzyjają więc spełnieniu celów środowiskowych dla **JCWpd i JCWP, wynikających z Ramowej Dyrektywy Wodnej oraz Prawa Wodnego** (III dział ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne) oraz ochrony GZWP. Reasumując, nie stwierdzono rozbieżności pomiędzy dokumentami wyższego rzędu a ocenianym tu projektem Studium. Ustalenia planistyczne ograniczają działania polegające na nielegalnych zrzutach czy ponadnormatywnej emisji zanieczyszczeń, odnosząc się do standardów jakości środowiska i konieczności korzystania z odpowiedniej infrastruktury. Tym samym ustalenia projektu spełniają cele środowiskowe dla jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych, określonych w „Studium gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły” i można je uznać za korzystne. Ewentualne nowe inwestycje realizowane na podstawie projektu Studium docelowo wymagają infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, przez co niebezpieczeństwo zagrożenia dla jednolitych części wód praktycznie nie istnieje (z wyłączeniem awarii technicznych).

Strategiczny Studium Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na **zmiany klimatu** do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020) został przygotowany z myślą o zapewnieniu warunków stabilnego rozwoju społeczno - gospodarczego w obliczu ryzyk, jakie niosą ze sobą zmiany klimatu, ale również z myślą o wykorzystaniu pozytywnego wpływu, jaki działania adaptacyjne mogą mieć nie tylko na stan polskiego środowiska, ale również na wzrost gospodarczy. Celem głównym SPA jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Studium przez wszystkie zapisy ochronne dotyczące zarówno zapisów dotyczących ochrony powietrza, stosowanych rozwiązań technicznych,

jak również zagospodarowania terenu powierzchniami leśnymi, łąkowymi i rolnymi wpisuje się w założenia adaptacyjne stanowiące przeciwdziałania zmianom klimatu.

W 2019 roku Rada Ministrów przyjęła *Politykę ekologiczną państwa 2030* – strategię rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej – PEP2030, którego rolą jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców. Celem głównym PEP2030 jest rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorstw, a celami szczegółowymi: I – poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego; II – zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska; III – łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych. Realizacja celów środowiskowych ma być wspierana przez cele horyzontalne, które odnoszą się do edukacji i administracji. W systemie dokumentów strategicznych doprecyzowuje *Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)*.

W dniu 15 kwietnia 2014 r. Rada Ministrów przyjęła uchwałę w sprawie przyjęcia *Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.*, w której jedynym z celów jest poprawa stanu środowiska. Ważnymi dokumentami w kontekście ochrony środowiska i jego poszczególnych komponentów są również: *Zaktualizowana koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030*, przyjęta uchwałą Rady Ministrów w 2011 r.; *Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020* przyjęty w 2015 r.; *Polityka Energetyczna Polski do 2030 r.*, przyjęta w 2009 r. Istotnym dokumentem jest także odnowiona Europejska Strategia Zrównoważonego Rozwoju, mająca na celu zrównoważenie wzrostu gospodarczego i wysokiego poziomu życia z ochroną środowiska naturalnego, przyjęta przez Radę Europejską 26 czerwca 2006 roku.

Ważnymi w kontekście ochrony przyrody dokumentami o randze międzynarodowej, w które Studium poprzez ochronę w postaci zieleni towarzyszącej i izolacyjnej są również Konwencja o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz siedlisk, tzw. Konwencja Berneńska - Berno 1979 r. i Konwencja o różnorodności biologicznej - Rio de Janeiro z 1992 r. Istotnym dokumentem jest odnowiona Europejska Strategia Zrównoważonego Rozwoju, mająca na celu zrównoważenie wzrostu gospodarczego i wysokiego poziomu życia z ochroną środowiska naturalnego, wzrost dobrobytu między innymi poprzez działania w obszarze ochrony środowiska oraz Strategia Różnorodności Biologicznej w UE do roku 2030, która zapowiada odbudowę różnorodności biologicznej Europy z korzyścią dla ludzi, klimatu i planety. W 2019 roku uchwalono *Politykę ekologiczną państwa 2030* – strategię rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej (PEP2030). PEP2030 jest dokumentem strategicznym, którego rolą jest jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców i stanowi dokument kierunkowy dla Programów Ochrony Środowiska na szczeblach: wojewódzkim, powiatowym i gminnym.

Na szczeblu województwa podstawowym dokumentem dotyczącym problematyki ochrony środowiska jest Program ochrony środowiska dla Województwa Lubelskiego oraz Studium Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego. Na szczeblu najniższym są dokumenty, polityki i programy gminne (Strategia Rozwoju, Program ochrony środowiska, Studium gospodarki odpadami, itp.), których cele Studium spełnia w sposób bezpośredni lub pośredni. Niezależnie od planów, programów i strategii krajowych dokumentami obowiązującymi dla całego terytorium kraju są ustawy i rozporządzenia.

14. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA

14.1. PROGNOZA WPŁYWU USTALEŃ PROJEKTU DOKUMENTU NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA (OCENY CZĄSTKOWE)

Poniższa tabela przedstawia szczegółową analizę (ocena cząstkowa) podstawowych kierunków zagospodarowania wprowadzonych projektem Studium i ich wpływu na środowisko przyrodnicze. Do określenia stopnia przewidywanych przekształceń środowiska spowodowanych realizacją planowanych kierunków polityki przestrzennej przyjęto następującą podstawową skalę oddziaływań:

- **CHARAKTER:** pozytywne, negatywne, neutralne;
- **NASILENIE:** minimalne, przeciętne (umiarkowane), znaczące;
- **RODZAJ:** bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane;
- **CZAS:** chwilowe, długoterminowe, średnioterminowe (okresowe), krótkoterminowe;
- **ODWRACALNOŚĆ:** odwracalność, nieodwracalność;
- **SKALA:** lokalne, ponadlokalne (regionalne).

Oznaczenie funkcji w projekcie	Najistotniejszy wpływ ustaleń Studium na środowisko przyrodnicze (w stosunku do stanu istniejącego) – ocena cząstkowa Rodzaje oddziaływań
<p>• M - tereny zabudowy mieszkaniowej i lokalizacji usług podstawowych</p>	<p>LUDZIE – niewielkie negatywne oddziaływanie poprzez zmniejszenie przestrzeni otwartej, pozytywne przez zaspokojenie potrzeb i polepszenie standardu życia mieszkańców. ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNIE NEGATYWNE, UMIARKOWANIE POZYTYWNE, BEZPOŚREDNIE, STAŁE, POŚREDNIE, NEGATYWNE, CHWILOWE, NIEODWRACALNE, LOKALNE.</p> <p>ZWIERZĘTA I ROŚLINY – umiarkowane negatywne oddziaływanie poprzez potencjalny ubytek terenów niezabudowanych (pól, ugorów) i likwidacja istniejących siedlisk oraz miejsc bytowania, z częściową kompensacją w postaci nasadzeń zieleni ogrodowej. ODDZIAŁYWANIE: UMIARKOWANIE NEGATYWNE, BEZPOŚREDNIE, CHWILOWE, STAŁE, NIEODWRACALNE, LOKALNE.</p> <p>RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA – oddziaływanie różnorakie – możliwe zmniejszenie (zależne od likwidacji siedlisk) lub niewielkie zwiększenie bioróżnorodności (uzależnione od nasadzeń). ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNIE NEGATYWNE, BEZPOŚREDNIE, STAŁE, CZĘŚCIOWO ODWRACALNE, LOKALNE.</p> <p>SYSTEM PRZYRODNICZY – oddziaływanie neutralne. ODDZIAŁYWANIE: BRAK.</p> <p>WODA – zwiększenie zużycia wody, minimalnie negatywne przez spływy powierzchniowe z nowo utwardzonych terenów (chodniki, podjazdy, miejsca postojowe). ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNIE NEGATYWNE, BEZPOŚREDNIE, KRÓTKOTERMINOWE, SKUMULOWANE, NIEODWRACALNE, STAŁE, LOKALNE.</p> <p>POWIETRZE – negatywne oddziaływanie - zwiększone emisje w związku z nowo ogrzewanymi budynkami, ewentualne pozytywnie łagodzone w związku z zastosowaniem nowej, czystej technologii. ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNIE NEGATYWNE, BEZPOŚREDNIE, OKRESOWE, SKUMULOWANE, NIEODWRACALNE, LOKALNE.</p> <p>POWIERZCHNIA ZIEMI, GLEBY – niewielkie negatywne oddziaływanie poprzez możliwość zajęcia i utwardzenia części terenu obiektami budowlanymi, podjazdami, chodnikami itp. ODDZIAŁYWANIE: UMIARKOWANE, NEGATYWNE, BEZPOŚREDNIE, KRÓTKOTERMINOWE, STAŁE, CZĘŚCIOWO NIEODWRACALNE, LOKALNE.</p> <p>KLIMAT – niezauważalny wpływ na przewietrzanie, chwilowy na klimat akustyczny (głównie w trakcie realizacji). ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNIE NEGATYWNE, BEZPOŚREDNIE, NIEODWRACALNE, CHWILOWE, LOKALNE.</p> <p>ZASOBY NATURALNE – oddziaływanie neutralne. ODDZIAŁYWANIE: BRAK.</p> <p>KRAJOBRAZ – minimalne (w skali gminy) negatywne oddziaływanie przez wprowadzenie nowej zabudowy. Pozytywny skutek długoterminowy bezpośredni stały często skumulowany z oddziaływaniem</p>

<p>Oznaczenie funkcji w projekcie</p>	<p>Najistotniejszy wpływ ustaleń Studium na środowisko przyrodnicze (w stosunku do stanu istniejącego) – ocena cząstkowa</p> <p>Rodzaje oddziaływań</p>
	<p>otoczenia będzie się wiązał z zastosowaniem określonych w Studium warunków dotyczących kształtowania ładu przestrzennego.</p> <p>ODDZIAŁYWANIE: UMIARKOWANIE NEGATYWNE I POZYTYWNE, BEZPOŚREDNIE, KRÓTKOTERMINOWE, TEORETYCZNIE ODWRACALNE, STAŁE, LOKALNE.</p> <p>ZABYTKI – oddziaływanie neutralne.</p> <p>ODDZIAŁYWANIE: BRAK.</p> <p>DOBRA MATERIALNE – pozytywne poprzez dopuszczenie nowej zabudowy i zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych mieszkańców.</p> <p>ODDZIAŁYWANIE: POZYTYWNE, BEZPOŚREDNIE, STAŁE, LOKALNE.</p> <p>OBSZARY CHRONIONE – negatywne w momencie wyznaczania nowych terenów zabudowanych w obszarach chronionych o dotychczas otwartym charakterze (Transgraniczny Rezerwat Biosfery, Obszar Natura 2000 Dolina Tyśmienicy).</p> <p>ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNIE NEGATYWNE, BEZPOŚREDNIE, NIEODWRACALNE, STAŁE, LOKALNE.</p>
<p>• U - tereny zabudowy usługowej</p> <p>• RU - tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych, rybackich</p> <p>• RLU - tereny związane z gospodarką leśną</p>	<p>LUDZIE – niewielkie negatywne oddziaływanie poprzez możliwość zmniejszenia przestrzeni otwartej towarzyszącej istniejącej zabudowie, oddziaływania hałasowe eksploatacyjne, pozytywne przez zaspokojenie potrzeb mieszkańców, dostęp do usług i terenów sportowo-rekreacyjnych.</p> <p>ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNIE NEGATYWNE, UMIARKOWANIE POZYTYWNE, BEZPOŚREDNIE, STAŁE, POŚREDNIE, NEGATYWNE, CHWILOWE, NIEODWRACALNE, LOKALNE.</p> <p>ZWIERZĘTA I ROŚLINY – neutralne lub minimalnie negatywne oddziaływanie poprzez potencjalny ubytek istniejącej powierzchni biologicznie czynnej, z częściową kompensacją w postaci nasadzeń zieleni urządzonej.</p> <p>ODDZIAŁYWANIE: UMIARKOWANIE NEGATYWNE, BEZPOŚREDNIE, CHWILOWE, STAŁE, NIEODWRACALNE, LOKALNE.</p> <p>RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA – prawdopodobne zmniejszenie bioróżnorodności wskutek przekształcenia części podłoża.</p> <p>ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNIE NEGATYWNE, BEZPOŚREDNIE, STAŁE, CZĘŚCIOWO ODWRACALNE, LOKALNE.</p> <p>SYSTEM PRZYRODNICZY – brak.</p> <p>ODDZIAŁYWANIE: BRAK.</p> <p>WODA – zwiększenie zużycia wody, negatywne przez spływy powierzchniowe z utwardzonych powierzchni.</p> <p>ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNIE NEGATYWNE, BEZPOŚREDNIE, KRÓTKOTERMINOWE, SKUMULOWANE, NIEODWRACALNE, STAŁE, LOKALNE.</p> <p>POWIETRZE – negatywne oddziaływanie - zwiększone emisje w związku z nowymi użytkownikami inaczej wykorzystywanego terenu czy ogrzewanymi obiektami, oddziaływanie akustyczne związane z użytkowaniem nowo użytkowanego terenu.</p> <p>ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNIE NEGATYWNE, BEZPOŚREDNIE, SKUMULOWANE, OKRESOWE, NIEODWRACALNE, LOKALNE.</p> <p>POWIERZCHNIA ZIEMI, GLEBY – możliwe negatywne oddziaływanie poprzez przekształcenie, zabudowę i utwardzenie części terenu.</p> <p>ODDZIAŁYWANIE: NEUTRALNE LUB MINIMALNE, NEGATYWNE, BEZPOŚREDNIE, KRÓTKOTERMINOWE, STAŁE, CZĘŚCIOWO NIEODWRACALNE, LOKALNE.</p> <p>KLIMAT – niezauważalny wpływ na przewietrzanie, chwilowy na klimat akustyczny (głównie w trakcie realizacji i być może użytkowania terenu).</p> <p>ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNIE NEGATYWNE, BEZPOŚREDNIE, SKUMULOWANE, NIEODWRACALNE, CHWILOWE, LOKALNE.</p> <p>ZASOBY NATURALNE – oddziaływanie neutralne.</p> <p>ODDZIAŁYWANIE: BRAK.</p> <p>KRAJOBRAZ – neutralne lub niewielkie negatywne w momencie wprowadzenia nowej zabudowy usługowej, łagodzone zasadami ładu przestrzennego.</p> <p>ODDZIAŁYWANIE: NEUTRALNE LUB MINIMALNE NEGATYWNE I POZYTYWNE, BEZPOŚREDNIE, KRÓTKOTERMINOWE, TEORETYCZNIE ODWRACALNE, STAŁE, LOKALNE.</p> <p>ZABYTKI – oddziaływanie neutralne.</p> <p>ODDZIAŁYWANIE: BRAK.</p> <p>DOBRA MATERIALNE – pozytywne poprzez dostępność nowych usług i terenów rekreacyjno-sportowych.</p> <p>ODDZIAŁYWANIE: POZYTYWNE, BEZPOŚREDNIE, STAŁE, LOKALNE.</p>

<p>Oznaczenie funkcji w projekcie</p>	<p>Najistotniejszy wpływ ustaleń Studium na środowisko przyrodnicze (w stosunku do stanu istniejącego) – ocena cząstkowa</p> <p>Rodzaje oddziaływań</p>
	<p>OBSZARY CHRONIONE – neutralne. ODDZIAŁYWANIE: BRAK.</p>
<p>• PG - tereny powierzchniowej eksploatacji surowców mineralnych</p> <p>• udokumentowane złożo węgla kamiennego „Kolechowice Nowe: WK 410</p> <p>• udokumentowane złożo surowców naturalnych</p> <p>• tereny/obszary górnicze</p>	<p>ŁUDZIE – neutralne lub pozytywne poprzez umożliwienie działalności wydobywczej, negatywne przez oddziaływania akustyczne podczas eksploatacji. ODDZIAŁYWANIE: NEUTRALNE LUB MINIMALNIE NEGATYWNE CZY UMIARKOWANIE POZYTYWNE, BEZPOŚREDNIE, STAŁE, POŚREDNIE, NEGATYWNE, CHWILOWE, LOKALNE.</p> <p>ZWIERZĘTA I ROŚLINY – czasowo negatywne poprzez likwidacje istniejących siedlisk (pokrycia terenu) do czasu rekultywacji. ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNIE NEGATYWNE, BEZPOŚREDNIE, ODWRACALNE, DŁUGOTERMINOWE, STAŁE, LOKALNE.</p> <p>RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA – negatywne lub pozytywne (w zależności od obecnego pokrycia terenu i rodzaju rekultywacji), oddziaływanie – czasowa zerowa bioróżnorodność do czasu rekultywacji. ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNIE NEGATYWNE LUB POZYTYWNE, BEZPOŚREDNIE, ODWRACALNE, DŁUGOTERMINOWE, STAŁE, LOKALNE.</p> <p>SYSTEM PRZYRODNICZY – oddziaływanie neutralne. ODDZIAŁYWANIE: BRAK.</p> <p>WODA – negatywne poprzez możliwość przesiąkania i infiltracji do wód podziemnych z terenów wydobywczych. ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNIE NEGATYWNE, BEZPOŚREDNIE, KRÓTKOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, CZASOWE, LOKALNE.</p> <p>POWIETRZE – negatywne oddziaływanie poprzez ewentualne zapylenie i zanieczyszczenie środowiska np. opryskami. ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNIE NEGATYWNE, BEZPOŚREDNIE, OKRESOWE, ODWRACALNE, LOKALNE.</p> <p>POWIERZCHNIA ZIEMI, GLEBY – istotne negatywne oddziaływanie poprzez praktycznie nieodwracalne przekształcenia powierzchni ziemi, ewentualne zanieczyszczenia gleby. ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNE NEGATYWNE, BEZPOŚREDNIE, DŁUGOTERMINOWE, STAŁE, LOKALNE.</p> <p>KLIMAT – praktycznie niezauważalny wpływ na klimat poza ewentualnymi oddziaływaniami hałasowymi. ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNY, BEZPOŚREDNI, NEGATYWNY, CHWILOWE, ODWRACALNY, LOKALNE.</p> <p>ZASOBY NATURALNE – znacząco negatywne, nieodwracalne w momencie wydobycia surowca. ODDZIAŁYWANIE: ZNACZĄCO NEGATYWNE, BEZPOŚREDNIE, DŁUGOTERMINOWE, STAŁE, LOKALNE.</p> <p>KRAJOBRAZ – istotne, negatywne oddziaływanie na etapie eksploatacji, złagodzone lub wyeliminowane w momencie przywrócenia stanu pierwotnego (rekultywacja). ODDZIAŁYWANIE: ZNACZĄCO NEGATYWNE, BEZPOŚREDNIE, ODWRACALNE, STAŁE, LOKALNE.</p> <p>ZABYTKI – oddziaływanie neutralne. ODDZIAŁYWANIE: BRAK.</p> <p>DOBRA MATERIALNE – neutralne. ODDZIAŁYWANIE: BRAK.</p> <p>OBSZARY CHRONIONE – neutralne. ODDZIAŁYWANIE: BRAK.</p>
<p>• P - tereny rozwoju biznesu (aktywności gospodarczej) z dopuszczeniem lokalizowania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500kW</p> <p>• granica obszaru z zakazem lokalizacji nowej</p>	<p>ŁUDZIE – minimalnie negatywne oddziaływanie przez zajęcie otwartego terenu pól i łąk, potencjalne (nie do końca przewidywalne i zbadane) uciążliwości zależne od rodzaju montowanych urządzeń i odległości przebywania (np. odory od biogazowni). Pozytywne jest wyznaczenie stref z zakazem zabudowy od istniejących wiatraków. Korzystne oddziaływanie przez spełnienie oczekiwań inwestorów, pośrednie przez produkcję czystej energii (z wody, słońca czy wiatru). ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNIE NEGATYWNE, UMIARKOWANIE POZYTYWNE, BEZPOŚREDNIE I POŚREDNIE, STAŁE, CZĘŚCIOWO ODWRACALNE, KRÓTKO I DŁUGOTERMINOWE, LOKALNE.</p> <p>ZWIERZĘTA I ROŚLINY – negatywne oddziaływanie poprzez likwidacje lub ograniczenie istniejących siedlisk roślin i zwierząt i zlikwidowanie lub ograniczenie dostępu do potencjalnych miejsc bytowania (żerowania, gniazdowania, migracji) zwierzyny. Zagrożenie zdrowia i życia ptaków odbierających odbijające się w płaszczyźnie farmy fotowoltaicznej niebo jako taflę wody. Drażniący efekt połyskiwania oraz bezpośrednie kolizje z wiatrakami. ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNIE LUB UMIARKOWANIE NEGATYWNE, BEZPOŚREDNIE, DŁUGOTERMINOWE, CZĘŚCIOWO ODWRACALNE, STAŁE, LOKALNE.</p>

Oznaczenie funkcji w projekcie	Najistotniejszy wpływ ustaleń Studium na środowisko przyrodnicze (w stosunku do stanu istniejącego) – ocena cząstkowa Rodzaje oddziaływań
<p>zabudowy mieszkaniowej wyznaczona od istniejących elektrowni wiatrowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • RP,PE - obszary rolnicze predysponowane do lokalizowania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500kW • EN - tereny lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej większej niż 500kW • Enb - tereny lokalizacji biogazowni o mocy zainstalowanej większej niż 500kW • napowietrzna linia elektroenergetyczna średniego napięcia ze stacjami transformatorowymi • planowany przebieg dwóch jednotorowych napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia WN-110kV • planowany przebieg napowietrznej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia WN-110 kV • tereny infrastruktury technicznej - wodociągi 	<p>RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA – oddziaływanie negatywne – możliwe zmniejszenie bioróżnorodności w stopniu uzależnionym od skali rozmieszczenia i rodzaju urządzeń oraz faktu czy niektóre tereny w ogóle będą wykorzystywane pod OZE czy pozostaną rolny. Przekształcenie siedlisk roślinnych spowoduje zmiany w korzystaniu z tego terenu przez faunę. ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNIE LUB UMIARKOWANE, NEGATYWNE, BEZPOŚREDNIE, STAŁE, PRAKTYCZNIE NIEODWRACALNE, LOKALNE.</p> <p>SYSTEM PRZYRODNICZY – oddziaływanie neutralne ODDZIAŁYWANIE: BRAK.</p> <p>WODA – brak oddziaływania lub minimalnie negatywne przez zmodyfikowane sploty powierzchniowe lub nagrzewanie i przesuszanie przekształconych powierzchni. ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNIE NEGATYWNE, BEZPOŚREDNIE, KRÓTKOTERMINOWE, STAŁE, CZĘŚCIOWO ODWRACALNE, LOKALNE.</p> <p>POWIETRZE – pozytywne poprzez bez emisyjną produkcję energii (nie licząc odorów z biogazowni) lub ewentualne pozostawienie części terenów w użytkowaniu rolniczym. ODDZIAŁYWANIE: UMIARKOWANE LUB ZNACZĄCO POZYTYWNE, BEZPOŚREDNIE, STAŁE, ODWRACALNE, LOKALNE.</p> <p>POWIERZCHNIA ZIEMI, GLEBY – niewielkie negatywne oddziaływanie poprzez zajęcie i przekształcenie (w tym możliwe utwardzenie) części terenu lub neutralne w momencie pozostawienia części terenów w użytkowaniu rolniczym. ODDZIAŁYWANIE: NEUTRALNE LUB MINIMALNE LUB UMIARKOWANE, NEGATYWNE, BEZPOŚREDNIE, CHWILOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE, LOKALNE.</p> <p>KLIMAT – praktyczny brak oddziaływania na przewietrzanie, możliwy wzrost temperatury i nagrzewanie w obrębie ewentualnych instalacji fotowoltaicznych, w zależności od rodzaju urządzeń możliwy wpływ na klimat akustyczny – źródłem hałasu w trakcie eksploatacji mogą być (ale nie muszą) urządzenia chłodzące stosowane w inwerterach i stacjach transformatorowych oraz praca urządzeń elektrycznych stacji kontenerowej, a także turbiny wiatrowe. Nastąpi też emisja promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego związanego z przepływem prądu elektrycznego przez przewodniki (stacje transformatorowe i linie średniego napięcia) lub emisja odorów w obrębie biogazowni. ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNIE NEGATYWNE, BEZPOŚREDNIE, CHWILOWE, KRÓTKOTERMINOWY, STAŁY, NIEODWRACALNY, LOKALNE.</p> <p>ZASOBY NATURALNE – oddziaływanie neutralne. ODDZIAŁYWANIE: BRAK.</p> <p>KRAJOBRAZ – negatywne oddziaływanie przez potencjalne zamontowanie urządzeń na dużej powierzchni terenów otwartych (pól i łąk) lub ewentualnie urządzeń wysokich (turbiny wiatrowe) czy istotnych wielkościowo (jak urządzenia i instalacje biogazowe) stanowiących dominantę krajobrazową. ODDZIAŁYWANIE: UMIARKOWANE, NEGATYWNE, BEZPOŚREDNIE, ODWRACALNE, STAŁE, LOKALNE.</p> <p>ZABYTKI – oddziaływanie neutralne. ODDZIAŁYWANIE: BRAK.</p> <p>DOBRA MATERIALNE – pozytywne poprzez możliwość korzystania z nowych źródeł pozyskiwania energii. ODDZIAŁYWANIE: UMIARKOWANE, POZYTYWNE, BEZPOŚREDNIE, NIEODWRACALNE, STAŁE, LOKALNE.</p> <p>OBSZARY CHRONIONE – oddziaływanie neutralne. ODDZIAŁYWANIE: BRAK.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ZC - tereny cmentarzy 	<p>LUDZIE – pośrednio pozytywne oddziaływanie przez zabezpieczenie potrzeb pochówkowych mieszkańców. ODDZIAŁYWANIE: UMIARKOWANIE LUB ZNACZĄCO POZYTYWNE, BEZPOŚREDNIE, NIEODWRACALNE, STAŁE, POŚREDNIE, DŁUGOTERMINOWE, LOKALNE.</p> <p>ZWIERZĘTA I ROŚLINY – minimalnie negatywne oddziaływanie poprzez ewentualną likwidację istniejących siedlisk i zastąpienie zielenią cmentarną. ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNIE LUB NEGATYWNE, BEZPOŚREDNIE, CHWILOWE, NIEODWRACALNE, STAŁE, LOKALNE.</p> <p>RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA – oddziaływanie negatywne lub pozytywne – możliwe zarówno zmniejszenie, jak i zwiększenie bioróżnorodności, uzależnione od rodzaju nasadzanych gatunków. ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNIE NEGATYWNE LUB POZYTYWNE, BEZPOŚREDNIE, STAŁE,</p>

Oznaczenie funkcji w projekcie	Najistotniejszy wpływ ustaleń Studium na środowisko przyrodnicze (w stosunku do stanu istniejącego) – ocena cząstkowa Rodzaje oddziaływań
	<p>CZĘŚCIOWO ODWRACALNE, LOKALNE. SYSTEM PRZYRODNICZY – oddziaływanie neutralne. ODDZIAŁYWANIE: BRAK. WODA – brak oddziaływania lub minimalnie negatywne przez przesiąki do wód podziemnych. ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNIE NEGATYWNE, BEZPOŚREDNIE, DŁUGOTERMINOWE, STAŁE, LOKALNE. POWIETRZE – praktyczny brak oddziaływania. ODDZIAŁYWANIE: BRAK. POWIERZCHNIA ZIEMI, GLEBY – niewielkie negatywne oddziaływanie w momencie powiększenia terenu poprzez zajęcie terenu kwaterami grzebalnymi i utwardzenie części terenu alejkami, miejscami parkingowymi. ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNE LUB UMIARKOWANE, NEGATYWNE, BEZPOŚREDNIE, NIEODWRACALNE, STAŁE, LOKALNE. KLIMAT – praktyczny brak oddziaływania. ODDZIAŁYWANIE: BRAK. ZASOBY NATURALNE – oddziaływanie neutralne. ODDZIAŁYWANIE: BRAK. KRAJOBRAZ – minimalnie negatywne oddziaływanie w momencie powiększenia istniejącego cmentarza i zajęcie działki o otwartym charakterze cmentarzem łagodzone ewentualnymi nasadzeniami pojedynczej zieleni. ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNIE NEGATYWNE, BEZPOŚREDNIE, CZĘŚCIOWO ODWRACALNE, KRÓTKOTERMINOWE, STAŁE, LOKALNE. ZABYTKI – oddziaływanie neutralne. ODDZIAŁYWANIE: BRAK. DOBRA MATERIALNE – pozytywne poprzez zapewnienie miejsca pochówków. ODDZIAŁYWANIE: UMIARKOWANE LUB ZNACZĄCO POZYTYWNE, BEZPOŚREDNIE, STAŁE, LOKALNE. OBSZARY CHRONIONE – brak wpływu. ODDZIAŁYWANIE: NEUTRALNE.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • RL - tereny lasów • RL1 – dolesienia • pomniki przyrody • rezerwat przyrody „Jezioro Obradowskie” • Park Krajobrazowy „Pojezierze Łęczyńskie” • otulina Parku krajobrazowego „Pojezierze Łęczyńskie” • Transgraniczny Rezerwat Biosfery „Polesie Zachodnie” • Natura 2000 – obszary ptasie „Dolina Tyśmienicy” • Natura 2000 – obszary ptasie „Lasy Parczewskie” • Natura 2000 – obszary 	<p>LUdzie – neutralne lub pozytywne oddziaływanie przez przekształcenie terenu pól w lasy, ochronę najcenniejszych przyrodniczo przestrzeni. Pozytywnym dla bezpieczeństwa ludzi i ich mienia jest też wyznaczenie terenów zagrożonych powodzią. ODDZIAŁYWANIE: NEUTRALNE LUB MINIMALNIE CZY UMIARKOWANIE POZYTYWNE, BEZPOŚREDNIE, STAŁE, POŚREDNIE, NEGATYWNE, CHWILOWE, LOKALNE. ZWIERZĘTA I ROŚLINY – pozytywne oddziaływanie poprzez zastąpienie gatunków uprawnych wielopiętrową roślinnością leśną wzbogacającą skład gatunkowy terenu i utrzymanie form ochrony (w tym cennych siedlisk i ostoi oraz wyznaczenie stref ochrony gatunkowej). ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNIE LUB UMIARKOWANIE POZYTYWNE, BEZPOŚREDNIE, ODWRACALNE, DŁUGOTERMINOWE, STAŁE, LOKALNE. RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA – oddziaływanie pozytywne – najprawdopodobniej zwiększenie bioróżnorodności w wyniku zalesienia. ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNIE NEGATYWNE LUB UMIARKOWANIE POZYTYWNE, BEZPOŚREDNIE, ODWRACALNE, DŁUGOTERMINOWE, STAŁE, LOKALNE. SYSTEM PRZYRODNICZY – oddziaływanie pozytywne poprzez wyznaczenie systemu i kierunków powiązań ekologicznych. ODDZIAŁYWANIE: BRAK LUB POŚREDNIO POZYTYWNE, DŁUGOTERMINOWE, STAŁE, NIEODWRACALNE, LOKALNE. WODA – pozytywne przez magazynowanie wody, wprowadzenie GZWP, zasięgu wody 1%. ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNIE POZYTYWNE, BEZPOŚREDNIE, KRÓTKOTERMINOWE, ODWRACALNE, LOKALNE. POWIETRZE – minimalnie pozytywne (praktycznie niezauważalne) oddziaływanie na stan powietrza. ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNIE POZYTYWNE, BEZPOŚREDNIE, OKRESOWE, ODWRACALNE, LOKALNE. POWIERZCHNIA ZIEMI, GLEBY – niewielkie pozytywne oddziaływanie poprzez trwałe zajęcie terenu powierzchniami zielonymi. ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNE POZYTYWNE, BEZPOŚREDNIE, DŁUGOTERMINOWE, STAŁE, LOKALNE.</p>

Oznaczenie funkcji w projekcie	Najistotniejszy wpływ ustaleń Studium na środowisko przyrodnicze (w stosunku do stanu istniejącego) – ocena cząstkowa Rodzaje oddziaływań
<p>siedliskowe „Ostoja Parczewska”</p> <ul style="list-style-type: none"> • strefy ochrony gatunkowej ptaków • ZP – teren zieleni parkowej z dopuszczeniem funkcji mieszkaniowej w istniejących budynkach • powiązania ekologiczne o znaczeniu regionalnym leśne/wodne • Przyrodniczy System Miasta i Gminy PSMiG • kierunki powiązań w ramach PSMiG • obszar szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia raz na 100 lat (1%) • udokumentowany obszar GZWP nr 407 Niecka Lubelska (Chełm-Zamość) • obszar GZWP nr 215 Subniecka Warszawska 	<p>KLIMAT – praktycznie niezauważalny wpływ na klimat (kształtowanie mikroklimatu, przewietrzanie); ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNY, BEZPOŚREDNI, CHWILOWE, ODWRACALNY, LOKALNE.</p> <p>ZASOBY NATURALNE – oddziaływanie neutralne. ODDZIAŁYWANIE: BRAK.</p> <p>KRAJOBRAZ – pozytywne oddziaływanie przez podniesienie mozaikowości krajobrazu, urozmaicenie go elementami zielonymi, akceptacje form ochrony, wyznaczenie PSMiG propozycje dolesienia. ODDZIAŁYWANIE: UMIARKOWANE, POZYTYWNE, BEZPOŚREDNIE, ODWRACALNE, STAŁE, LOKALNE.</p> <p>ZABYTKI – oddziaływanie neutralne. ODDZIAŁYWANIE: BRAK.</p> <p>DOBRA MATERIALNE – pozytywne poprzez elementy przyrody służące rekreacji, pośrednio przez ochronę mienia przed powodzią. ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNE LUB UMIARKOWANE, POZYTYWNE, BEZPOŚREDNIE I POŚREDNIE, ODWRACALNE, STAŁE, LOKALNE.</p> <p>OBSZARY CHRONIONE – pozytywne oddziaływanie poprzez wzbogacenie walorów przyrodniczych, krajobrazowych i akceptacje istniejących obszarów chronionych prawnie. ODDZIAŁYWANIE: UMIARKOWANE, POZYTYWNE, BEZPOŚREDNIE I POŚREDNIE, ODWRACALNE, STAŁE, LOKALNE.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • obszary wpisane do rejestru zabytków województwa lubelskiego • obszary/obiekty ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków i wpisane do gminnej ewidencji zabytków • obiekty ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków i wpisane do gminnej ewidencji zabytków • obszar założenia dworsko-parkowego w Babiance, ujęty w wojewódzkiej ewidencji zabytków i wpisany do gminnej ewidencji zabytków 	<p>LUZIE – brak bezpośredniego, znaczącego oddziaływania, pozytywne poprzez możliwość kontaktu ze strefą kultury. ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNIE NEGATYWNE I POZYTYWNE, BEZPOŚREDNIE, KRÓTKOTERMINOWE, STAŁE, LOKALNE.</p> <p>ZWIERZĘTA I ROŚLINY – brak oddziaływania. ODDZIAŁYWANIE: BRAK.</p> <p>RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA – brak oddziaływania. ODDZIAŁYWANIE: BRAK.</p> <p>SYSTEM PRZYRODNICZY – brak oddziaływania. ODDZIAŁYWANIE: BRAK.</p> <p>WODA – brak oddziaływania. ODDZIAŁYWANIE: BRAK.</p> <p>POWIETRZE – brak oddziaływania. ODDZIAŁYWANIE: BRAK.</p> <p>POWIERZCHNIA ZIEMI – brak oddziaływania. ODDZIAŁYWANIE: BRAK.</p> <p>KLIMAT – brak oddziaływania. ODDZIAŁYWANIE: BRAK.</p> <p>ZASOBY NATURALNE – brak oddziaływania. ODDZIAŁYWANIE: BRAK.</p> <p>KRAJOBRAZ – pozytywny wpływ na krajobraz przez jego wzbogacenie elementami kulturowymi. ODDZIAŁYWANIE: UMIARKOWANIE POZYTYWNE, BEZPOŚREDNIE I POŚREDNIE, STAŁE, LOKALNE.</p> <p>ZABYTKI – umiarkowany lub znaczący wpływ na zabytki poprzez ochronę najcenniejszych elementów kulturowo-zabytkowych. ODDZIAŁYWANIE: UMIARKOWANIE POZYTYWNE, BEZPOŚREDNIE I POŚREDNIE, STAŁE,</p>

Oznaczenie funkcji w projekcie	Najistotniejszy wpływ ustaleń Studium na środowisko przyrodnicze (w stosunku do stanu istniejącego) – ocena cząstkowa Rodzaje oddziaływań
<ul style="list-style-type: none"> • stanowiska archeologiczne ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków i wpisane do gminnej ewidencji zabytków • strefa ochrony widokowej 	<p>LOKALNE. DOBRA MATERIALNE – umiarkowanie pozytywne poprzez ochronę najcenniejszych obiektów i obszarów. ODDZIAŁYWANIE: UMIARKOWANIE POZYTYWNE, BEZPOŚREDNIE, STAŁE, LOKALNE. OBSZARY CHRONIONE – brak oddziaływania. ODDZIAŁYWANIE: BRAK.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • KS - tereny obsługi komunikacji • KD-W - tereny dróg wojewódzkich • KD-P - tereny dróg powiatowych • KD-G -tereny dróg gminnych • tereny zamknięte • linia klejowa • tereny kolejowe 	<p>LUdzie – brak bezpośredniego, znaczącego oddziaływania poza minimalnymi oddziaływaniami akustycznymi, pozytywne poprzez skomunikowanie terenu lub poprawę parametrów drogi. ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNIE NEGATYWNE I POZYTYWNE, BEZPOŚREDNIE, KRÓTKOTERMINOWE, STAŁE, LOKALNE. ZWIERZĘTA I ROŚLINY – minimalne negatywne oddziaływanie przez wypłaszanie zwierzyny, ubytek powierzchni biologicznie czynnej. ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNIE NEGATYWNE, BEZPOŚREDNIE, CHWILOWE, STAŁE, LOKALNE. RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA – brak istotnego oddziaływania – niewielki ubytek istniejących powierzchni uprawnych lub odłogowanych. ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNIE NEGATYWNE, BEZPOŚREDNIE, STAŁE, LOKALNE. SYSTEM PRZYRODNICZY – brak oddziaływania. ODDZIAŁYWANIE: BRAK. WODA – niewielkie sploty powierzchniowe z nawierzchni nowych dróg. ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNIE NEGATYWNE, BEZPOŚREDNIE, STAŁE, LOKALNE. POWIETRZE – niewielkie emisje podczas użytkowania nowych dróg. ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNIE NEGATYWNE, BEZPOŚREDNIE, STAŁE, LOKALNE. POWIERZCHNIA ZIEMI – zajęcie i utwardzenie powierzchni pod nowe drogi lub zajęcie terenu pod poszerzenie drogi i pasa drogowego; ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNIE LUB UMIARKOWANE NEGATYWNE, BEZPOŚREDNIE, STAŁE, LOKALNE. KLIMAT – zwiększenie emisji hałasu chwilowego (realizacja) i stałego (użytkowanie nowych dróg). ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNIE NEGATYWNE, BEZPOŚREDNIE, CHWILOWE, STAŁE, LOKALNE. ZASOBY NATURALNE – brak oddziaływania. ODDZIAŁYWANIE: BRAK. KRAJOBRAZ – niewielka fragmentacja krajobrazu (w mikroskali). ODDZIAŁYWANIE: MINIMALNIE NEGATYWNE, BEZPOŚREDNIE, STAŁE, LOKALNE. ZABYTKI – brak oddziaływania. ODDZIAŁYWANIE: BRAK. DOBRA MATERIALNE – umiarkowanie pozytywne – skomunikowanie terenu. ODDZIAŁYWANIE: UMIARKOWANIE POZYTYWNE, BEZPOŚREDNIE, STAŁE, LOKALNE. OBSZARY CHRONIONE – brak oddziaływania. ODDZIAŁYWANIE: BRAK.</p>

14.2. PODSUMOWANIE OCEN CZĄSTKOWYCH DLA POSZCZEGÓLNYCH ELEMENTÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO ORAZ OBSZARÓW CHRONIONYCH

Oddziaływanie ustaleń projektu Studium na poszczególne komponenty środowiska w stosunku do obecnego stanu zagospodarowania przedstawiono poniżej.

14.2.1. ODDZIAŁYWANIE NA ZDROWIE I ŻYCIE LUDZI

Ewentualne uciążliwości akustyczne związane będą zarówno z fazą realizacji ustaleń Studium (hałas emitowany będzie podczas pracy maszyn i urządzeń wykorzystywanych do budowy i ewentualnej rozbudowy nowych obiektów w obszarach wytyczonych kierunkami zagospodarowania przestrzennego gminy), jak i późniejszej eksploatacji terenów (np. usług, komunikacji, obsługi rolnictwa i innych aktywności gospodarczych produkcji oraz urządzeń wytwarzających energię z

odnawialnych źródeł energii o ile nie będą to turbiny wiatrowe w bezpośrednim ich sąsiedztwie). Nie prognozuje się tu jednak istotnych i zauważalnych nowych źródeł które mogłyby generować przekroczenia norm hałasu – najistotniejszy hałas emitowany będzie podczas realizacji Studium. Hałas długotrwały emitowany może być z terenów usługowo-przemysłowych i produkcji lub terenów wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, choć te ostatnie w wielu przypadkach są separowane przestrzennie od terenów stałego przebywania ludzi (mieszkaniowych) i zawierać będą (w mpzp) mieszające się w ich obrębie strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu. Również higiena radiacyjna nie ulegnie radykalnemu pogorszeniu – Studium nie planuje nowych linii WN czy SN, za to wprowadza zapisy dotyczące wszystkich rodzajów linii elektromagnetycznych i ich stref ochronnych. Nowe w stosunku do poprzedniego dokumentu studialnego i kluczowe powierzchniowo tereny pod potencjalne funkcje OZE należące zgodnie z prawem do 'zabudowy przemysłowej, w tym zabudowy systemami fotowoltaicznymi (...) wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 0,5 ha na obszarach objętych obszarowymi formami ochrony przyrody, a także zabudową nie mniejszą niż 1 ha na obszarach innych niż wymienione powyżej' zaliczane są do przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko. Na tym etapie trudno jest jednak określić faktyczną ich powierzchnię (a nawet rodzaj), jaka zostanie zrealizowana, a co za tym idzie dokładne oddziaływanie. Potencjalne farmy fotowoltaiczne i wiatrowe mogą być źródłem hałasu, ale powinny zostać zachowane normy w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku zarówno na etapie realizacji, eksploatacji oraz ewentualnej likwidacji. Również natężenie pola elektrycznego np. z urządzeń fotowoltaicznych nie powinno przekroczyć wartości 1 kV/m, zaś natężenie pola magnetycznego 60 A/m na terenie poza farmą i nie wystąpi ponadnormatywne oddziaływanie pola elektromagnetycznego na ludzi potencjalnie przebywających w ich obrębie. Do głównych zalet urządzeń solarnych można zaliczyć całkowitą bez emisyjność spalin, brak zupełny lub nie występowanie istotnych oddziaływań akustycznych czy brak emisji zapachu, a ze względu na formę i lokalizację planowanej inwestycji, nie przewiduje się oddziaływań na tereny mieszkaniowe. Uciążliwości zapachowe mogą dotyczyć biogazowni. Nowe ciągi zabudowy nie powinny generować stałych uciążliwości. Problematyczna wydaje się lokalizacja terenów M na styku z U, RU czy terenami pod OZE np. w miejscowości Tysmienica, Laski, Brudno, Koczergi, Wierzbówka, Jasionka i Przewłoka, aczkolwiek zasady takiej lokalizacji regulowane będą jeszcze przepisami szczegółowymi w planie miejscowym. W miejscowych planach sporządzanych na podstawie tego Studium nie powinny być dopuszczone tereny inwestycyjne będące przedsięwzięciami zawsze znacząco oddziałującymi na środowisko i zakazane funkcje w obrębie których możliwa byłaby realizacja zakładów o zwiększonym, czy też dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii. W granicach gminy nie występują obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych, narażone na niebezpieczeństwo powodzi są wyłączone z zabudowy. Ponadto Studium rozpatrywane w szerszym zakresie generalnie dba o zachowanie odpowiedniego standardu życia mieszkańców oraz dostosowanie wymogów gospodarki przestrzennej do standardów ekologicznych i prawnych. Projektowane zagospodarowanie terenu nie wprowadzi dodatkowych bezpośrednich zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi - pośrednio mogą to być nieprzewidziane awarie i niebezpieczne sytuacje do których dojść może podczas wypadków na etapie realizacyjno-eksploatacyjnym.

14.2.2. ODDZIAŁYWANIE NA FLORE I FAUNĘ

Negatywny wpływ Studium wiązać się będzie z zajęciem dotychczas w większości niezagospodarowanych terenów, o otwartym charakterze na tereny zabudowane obiektami kubaturowymi (nowe ciągi zabudowy mieszkaniowej głównie w miejscowości Parczew Rolny, ale i: Przewłoka – Korona, Welin, Wierzbówka, Jasionka, Bródno) lub urządzeniami OZE (w szczególności tereny otwarte w rejonie Tyśmienicy i na zachód od niej, Jasionka, Parczew Rolny, Przewłoka i Wola Przewłocka, Zaniówka), z częściowo utwardzoną powierzchnią i ogrodzeniem, co

skutkować będzie likwidacją lub redukcją występujących tam teraz gatunków oraz siedlisk w obrębie przekształcanych powierzchni biologicznie czynnych oraz zmianą warunków bytowania czy migracji poszczególnych osobników. Ubytki zieleni częściowo rekompensowane będą nie tylko nasadzeniami zieleni urządzonej (przedomowej, ogrodowej), ale w skali gminy przede wszystkim zalesieniami. Szczególnie niekorzystne na etapie realizacji dopuszczonych Studium kierunków zagospodarowania może okazać się wycięcie ewentualnej zieleni wysokiej, która stanowi ostoje ptactwa. Oddziaływanie to będzie jednak przede wszystkim lokalne. Roboty budowlane będą powodowały płoszenie drobnych gatunków zwierząt, zwłaszcza ssaków i ptaków, co jednak nie powinno być znaczące gdyż proponowane w kierunkach tereny do zupełnie nowej zabudowy to obecnie w większości tereny otwarte użytkowane rolniczo lub w obrębie istniejących ciągów zainwestowania. Funkcje OZE (również te potencjalne) zlokalizowano w obrębie terenów rolniczych, co będzie się wiązało z opuszczaniem przez ptaki ważnych siedlisk czy utratą miejsc żerowania i bazy pokarmowej niektórych gatunków. Działanie odbłaskowe powierzchni paneli fotowoltaicznych działać może jako przynęta dla przelatujących ptaków, które myląc je z lustrem wody mogą się z nimi zderzyć ze skutkiem śmiertelnym. W literaturze spotyka się też problem nagrzewania powietrza w obrębie instalacji słonecznych do tego stopnia, że rani to przelatujące nad nią osobniki, co przy odpowiedniej technologii i niewielkiej skali przedsięwzięcia jest mało prawdopodobne. Może również dochodzić do kolizji ptaków z wiatrakami. W celu dokładnej oceny należałoby przeprowadzić inwentaryzację terenów wytypowanych pod OZE i na jej podstawie określić, czy zniszczeniu nie ulegną: gatunki roślin chronionych na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 roku w sprawie ochrony gatunkowej roślin, gatunki grzybów czy siedliska objęte ochroną, wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. Degradowanie siedlisk i płoszenie zwierząt (głównie ptaków) nastąpi również wskutek budowy obiektów i ewentualnej późniejszej obsługi pozostałych terenów inwestycyjnych (w tym remontów, konserwacji urządzeń, a także utrzymania dróg itp.). Podczas realizacji nowych terenów dojść może do niszczenia gniazd gatunków gniazdujących m.in. na ziemi oraz przeszkadzania w lęgu ptaków. Może się okazać, że w związku z realizacją inwestycji może być konieczna wycinka pojedynczych zadrzewień i zakrzewień. Roślinność działek inwestycyjnych ulegnie zniszczeniu, zubożeniu lub wymianie na nowe gatunki roślinności urządzonej. Pod konstrukcją paneli i w pasach pomiędzy rzędami paneli pozostanie roślinność trawiasta i niska roślinność zielna. Farma wiatrowa zajmuje tylko niewielkie miejsca pod fundamenty turbin i drogi dojazdowe. Większe przekształcenia dotyczyć będą biogazowni. W czasie realizacji poszczególnych terenów dojdzie do zubożenia bazy siedliskowej bezkręgowców bytujących na terenie poszczególnych działek inwestycyjnych - gatunki te przeniosą się czasowo na inne siedlisko o podobnym charakterze. Realizacja Studium ze względu na swój charakter i planowany zakres oraz przebieg prac nie będzie negatywnie oddziaływała wobec gatunków ryb występujących w ciekach gminy. W związku z realizacją proponowanych w studium kierunków zagospodarowania i ogradzania nowych terenów inwestycyjnych szlaki migracji płazów i małych ssaków będą musiały ulec modyfikacji. Spodziewać się można, że tereny lokalizacji urządzeń OZE nie będą stanowiły znaczącej bariery - mocowanie urządzeń fotowoltaicznych i obecne trędy grodzienia terenów powinny umożliwić swobodną migrację płazom, gadom i małym ssakom. Ponadto zwykle pozostawia się wolną przestrzeń pomiędzy ww. siatką a ziemią oraz np. pasy zieleni pomiędzy instalacjami i nie wykonuje się podmurówki ogrodzenia. Wpływ na herpetofaunę może być związany również z tym, iż wszelkiego rodzaju wykopy mogą stać się pułapką dla płazów oraz gadów i powodować ich śmiertelność.

Pozytywny wpływ na florę i faunę będą miały tereny lasów i zalesień oraz wód [czy zieleni parkowej](#), a także utrzymanie wszystkich form ochrony przyrody (w tym szczególnie ostoi 2000).

14.2.3. ODDZIAŁYWANIE NA BIORÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ

W obrębie terenów już zabudowanych oddziaływanie można uznać za częściowo neutralne. Jednak w wyniku dogęszczenia ciągów zabudowy i wyznaczenia nowych terenów (głównie M, U, RU, ks, p) lub posadowienia dominujących powierzchniowo urządzeń i obiektów OZE (EN, ENb, RP/PE), realizacja kierunków polityki przestrzennej wpłynie lokalnie negatywnie na bioróżnorodność – poprzez zmniejszenie udziału powierzchni biologicznie czynnej, zmniejszeniu ulegnie liczba występujących tam teraz gatunków. W większości straty te nie będą znaczące, gdyż pod nowe zainwestowanie przeznaczają się powierzchnie upraw polowych (monokultur). Minimalnie straty w bioróżnorodności (szczególnie działek ugorowanych i odłogowanych) rekompensowane będą nie tylko zalesieniami, ale i nasadzeniami często bogatej gatunkowo zieleni ogrodowej, ale na tym etapie ciężko określić w jakim stopniu. Straty w bioróżnorodności nie będą duże w przypadku przekształcenia terenów rolniczych (często monokultury) lub ugorowanych pod tereny odnawialnych źródeł energii (elektrownie wiatrowe, farmy fotowoltaiczne), gdyż częściowo zastana roślinność pozostanie nienaruszona. Bardziej istotne zmiany dotyczą terenów usługowych, obsługi komunikacji, rolnictwa i działalności gospodarczej gdzie spodziewać się należy dużych powierzchni utwardzonych i na stałe przekształconych (place, parkingowe miejsca postojowe, podjazdy). Pośrednio na bioróżnorodność wpłynie też fakt, że w związku z realizacją planowanych kierunków zagospodarowania niektóre gatunki nie będą mogły korzystać z dotychczasowych miejsc bytowania zerowania czy rozrodu i będą musiały egzystować w innych miejscach. Pozytywnie na bioróżnorodność wpłyną tereny zalesień oraz fakt utrzymania lasów, łąk, wód (stojących i płynących), [zieleni parkowej](#) i form ochrony przyrody.

14.2.4. ODDZIAŁYWANIE NA SYSTEM PRZYRODNICZY

Studium wyznacza Przyrodniczy System Miasta i Gminy (PSMiG) oraz kierunki powiązań w ramach PSMiG oraz leśne i wodne powiązania ekologiczne o znaczeniu regionalnym. Pozytywnym dla systemu przyrodniczego jest fakt wyznaczenia terenów dolesień i pozostawienie lasów, łąk, wód, cieków i rzek oraz form ochrony przyrody. Nieco kolizyjnym w kontekście prawidłowego systemu ekologicznego jest funkcjonowanie terenów zainwestowanych w bezpośrednim sąsiedztwie rzek i cieków czy lasów i zalesień (np. Zaniówka, Jasionka, Przewłoka, Koczergi) lub na styku z lasem. W miejscowości Wierzbówka ciągłość ekologiczna jest już od lat przerwana. Pamiętać jednocześnie należy, że na tym etapie nie wiadomo w jakim zakresie przestrzennym zostaną zrealizowane poszczególne funkcje – Studium wprowadza maksymalny obszar danego terenu np. lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii w obrębie którego mają się też zmieścić strefy ochronne i dopiero miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego określi przybliżony, możliwy zasięg funkcji i szczegółowe parametry zagospodarowania.

14.2.5. ODDZIAŁYWANIE NA WODY

Zapisy ochronne Studium sprawiają, że niebezpieczeństwo zagrożenia dla jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych (JCWPd i JCWP) zostanie zredukowane do minimum. W obszarze opracowania nie przewiduje się wytwarzania agresywnych ścieków przemysłowych, ani też funkcjonowania uciążliwych w tym zakresie usług. Nieprzewidziane chwilowe zanieczyszczenie wód podziemnych i powierzchniowych (w sąsiedztwie) mogą być wynikiem nieprzewidzianych wypadków i awarii związanych zarówno z fazą realizacji, jak i użytkowania. Z uwagi na utwardzenie podłoża części terenów aktywności gospodarczej, usługowych i mieszkaniowych, a także komunikacyjnych czy obsługi rolnictwa i leśnictwa, a także terenów pod OZE przewiduje się ograniczenie infiltracji wód opadowych w stosunku do stanu przed inwestycyjnego. Wpływ na wody podziemne może wiązać się z niebezpieczeństwem ich zanieczyszczenia (poprzez grunt) w trakcie prowadzonych prac budowlano-montażowych substancjami ropopochodnymi, w wyniku nieszczelności bądź awarii pojazdów mechanicznych. Realizacja Studium nie będzie wymagała przeprowadzenia prac

makroniwelacyjnych, a tym samym nie spowoduje trwałych zmian poziomu wód gruntowych na analizowanym terenie, nie będzie konieczne odwodnienie wykopów. W świetle zapisów dokumentu studialnego nie ma też niebezpieczeństwa zanieczyszczenia wód ściekami sanitarnymi. Realizacja planowanych w kierunkach rozwoju gminy funkcji będzie się wiązała m.in. z wykopami, ale te jak i same fundamenty nowych obiektów nie spowodują powstania zagrożenia natywnego oddziaływania na zasoby ilościowe wód gruntowych obszaru. Wpływ na wody podziemne może wiązać się jedynie z ewentualnością ich zanieczyszczenia w wyniku awarii pojazdów czy urządzeń pracujących w obrębie przedmiotowych terenów. Prace związane z realizacją niektórych terenów M i U mogą potencjalnie oddziaływać na jakość wód powierzchniowych znajdujących się w ich sąsiedztwie (np. Jasionka, Wierzbówka), dlatego w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy odseparować przestrzennie faktyczną powierzchnie zainwestowania od cieków np. pasem zieleni. Funkcjonowanie planowanych terenów nie powinno mieć wpływu na zmianę reżimu, a także jakość wód powierzchniowych. W dokumencie wyznaczono tereny powodziowe (1%). Eksploatacja omawianych terenów nie powinna wiązać się z wytwarzaniem istotnych ilościowo i jakościowo ścieków bytowych. Nie nastąpi zagrożenie dla aktualnego stanu jakości i zasobów ilościowych JCWP.

14.2.6. ODDZIAŁYWANIE NA POWIETRZE

Wzrost rozmiarów emisji zanieczyszczeń gazowo-pyłowych wiążące się zarówno z fazą realizacji terenów (budowa obiektów mieszkaniowych, usługowych i wszelkiej aktywności gospodarczej oraz towarzyszącej im infrastruktury, montażu instalacji i urządzeń OZE i in.) i w konsekwencji ze zwiększonym natężeniem ruchu samochodowego (emisja spalin), jak i samym użytkowaniem nowo powstałych obiektów i ich ogrzewaniem w skali gminy będzie niewielkie oraz rozciągnięte w czasie. Gazy cieplarniane emitowane też będą nie tylko przez systemy ciepłne, ale i przez środki transportu, maszyny i urządzenia konieczne do wykonania robót. Dominujące powierzchniowo tereny pod urządzenia produkcji energii ze źródeł odnawialnych nie emitują hałasu (poza wiatrakami w bezpośrednim ich sąsiedztwie) ani szkodliwych substancji chemicznych. Gospodarka cieplna gminy bazuje na indywidualnych źródłach ciepła opalanych paliwem stałym lub gazem z różnych źródeł. Emisje te będą miały charakter chwilowy i niezorganizowany, ale kumulacja wytworzonych gazów cieplarnianych w środowisku będzie miała charakter trwały. Docelowo Studium zakłada wykorzystywanie gazu ziemnego przewodowego dla potrzeb ciepłownictwa oraz bytowo - gospodarczych dla terenów istniejącej i projektowanej zabudowy, a do czasu realizacji zaopatrzenie w ciepło z lokalnych kotłowni, co może przynieść negatywne skutki dla jakości powietrza w przypadku zastosowania instalacji opartych na węglu (tzw. niska emisja). W granicach gminy Studium nie wprowadza istotnych dróg stanowiących liniowe źródło zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego. Na etapie prac budowlanych, ze względu na ingerencję w powierzchnie ziemi podczas robót może też wzrosnąć zapylenie. Generalnie proponowane tu odnawialne źródła energii w tak dużym zakresie wpłyną znacząco pozytywnie na stan jakości powietrza na etapie eksploatacji, gdyż umożliwiają wprowadzenie do obiegu energii wytworzonej ze źródeł odnawialnych - wykorzystanie energii słonecznej, biomasy czy wiatru do produkcji energii elektrycznej pozwoli na zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych związanych ze spalaniem paliw stałych wykorzystywanych do produkcji energii elektrycznej.

14.2.7. ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI I GLEBY

Przekształcenia podłoża wystąpią w momencie budowy obiektów kubaturowych w obrębie poszczególnych terenów (M, U, RU, P, KS, RLU i wszelkich terenów pod urządzenia OZE). Istotnie na podłoże (gruntowo-wodne) wpłynie również ewentualna budowa czy przebudowa sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, co z kolei w przyszłości wpłynie pośrednio pozytywnie na stan jakościowy ziemi. Korzystnie na powierzchnie ziemi oraz ukształtowanie terenu będą wpływać zapisy mające na celu zachowania standardów jakości środowiska. Wpływ na gleby, z racji utracenia ich

dotychczasowej wartości na większości terenów inwestycyjny będzie istotny. Nie powinno dojść jednak do prac zmieniających w sposób istotny ukształtowanie terenu (w tym wielkoskalowych przemieszczeń gruntu). Na jakość gleb (i jednocześnie wód podziemnych) wpłynąć może minimalnie intensywniejszy ruch komunikacyjny na drogach obsługujących nowe tereny, głównie w fazie realizacji poszczególnych inwestycji, ale też i ich funkcjonowania (jak tereny usługowe czy powierzchniowej eksploatacji surowców mineralnych. W konsekwencji zaproponowanych zmian nie powinno dojść do powstawania odpadów komunalnych ilościowo i jakościowo istotnych. Zużyte elementy urządzeń do produkcji energii odnawianej (będących powierzchniowo największą zmianą zagospodarowania) można poddać recyklingowi. Oddziaływanie na środowisko gruntowe w przypadku instalacji OZE to więc przede wszystkim poza realizacją robót ziemnych zajęcie terenu pod poszczególne obiekty wytwarzania energii. Poza tym dojść może do potencjalnych zanieczyszczeń środowiska gruntowego na skutek wystąpienia sytuacji awaryjnych. Realizacja Studium wiązać się będzie z wystąpieniem bezpośredniego oddziaływania na powierzchnię ziemi analizowanego obszaru. Oddziaływania te będą powodować głównie prace budowlane i monterskie, prowadzenie wykopów pod budynki, przewody elektryczne i telekomunikacyjne oraz inne sieci. Na obszarze pod urządzenia do wytwarzania energii odnawialnej z powierzchni biologicznie czynnej wyłączane będą tereny wydzielone pod posadowienie fundamentów lub konstrukcji nośnych tych urządzeń (paneli fotowoltaicznych, stacji transformatorowej czy instalacji i obiektów biogazowni). Gleba wydobyta z wykopów powinna być wykorzystana. Zmiany studialne gminy nie są zlokalizowane na terenie zagrożonym osuwiskami i ruchami masowymi, dlatego też nie wystąpi więc niebezpieczeństwo uszkodzenia lub zniszczenia nowo powstałych obiektów.

14.2.8. ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT (W TYM KLIMAT AKUSTYCZNY I HIGIENA RADIACYJNA)

Zmiany w przewietrzaniu terenu związane z ubytkiem powierzchni biologicznie czynnej i posadowieniem nowych obiektów kubaturowych będą zauważalne jedynie w mikroskali i lokalnie, szczególnie w miejscach pojawienia się zupełnie nowych ciągów zabudowy (np. tereny M w miejscowości Parczew Rolny). Realizacja zapisów Studium nie będzie oddziaływać istotnymi zmianami topoklimatu w szerszej skali (przewietrzanie i wilgotność powietrza). Przy dużej powierzchni paneli fotowoltaicznych przy ich powierzchni dochodzić może do nagrzewania powietrza, podobnie jak przy dużych przestrzeniach utwardzonych. Oddziaływanie na klimat (w tym warunki akustyczne i higiena radiacyjna) przejawiające się podwyższeniem temperatury powietrza na skutek emisji ciepła antropogenicznego, pochodzącego ze spalania paliw i przyrostu powierzchni sztucznych powodujących podwyższenie temperatury radiacyjnej podłoża będzie wynikać z faktu nie tyle dopuszczenia zabudowy (M, U, RU, KS, P ENb), co głównie z możliwości realizacji farm fotowoltaicznych. Nowe kierunki zagospodarowania nie powinny w sposób istotny pogorszyć higieny radiacyjnej obszaru – od linii wysokiego napięcia Studium nakazuje wprowadzić wymagane prawem, wolne od zabudowy strefy ochronne. Podobnie od planowanego gazociągu magistralnego i wysokiego ciśnienia. W fazie realizacji Studium nastąpić może zwiększona chwilowa emisja hałasu jednak generalnie Studium nie projektuje nowych funkcji generujących ponadnormatywne emisje hałasu, aczkolwiek w obrębie terenów aktywności gospodarczej czy usługowych dochodzić może do czasowych emisji akustycznych. Emisja hałasu nastąpić może ewentualnie podczas pracy elektrowni wiatrowych, dlatego wokół nich wyznaczono strefy wolne od nowej zabudowy mieszkaniowej. Również w obrębie terenów OZE zamknąć się powinny wszelkie strefy negatywnego oddziaływania. Zmiany zagospodarowania wprowadzane Studium nie wpłyną istotnie na zmiany klimatu, a oceniając rozwiązania zawarte w Studium nie ma podstaw do stwierdzenia, że rozwiązania w nim przyjęte są niewystarczająco odporne na zmiany klimatu, które mogą wystąpić w przyszłości. Gmina posiada obszary zielone łąkowo-leśne, które poza funkcjami ochronnymi i ekologicznymi, pełnią też ważną rolę klimatyczną. Dodatkowo Studium proponuje nowe obszary dolesień, wyznacza wody i typuje chroniony planistycznie system przyrodniczy wpływające pozytywnie na stan klimatu.

14.2.9. ODDZIAŁYWANIE NA ZASOBY NATURALNE

Zmiany wprowadzane w zagospodarowaniu przestrzennym gminy nie będą znaczące dla zasobów środowiska, aczkolwiek Studium wytycza tereny powierzchniowej eksploatacji surowców mineralnych (PG na północ od miejscowości Koczergi i na zachód od Michałów oraz dwa obszary na zachód od Michałówki), udokumentowane złoża węgla kamiennego „Kolechowice Nowe WK 410” zajmujące całą południową część gminy (od Buradowa w dół), a także 31 udokumentowanych złóż surowców naturalnych w Koloni Babianka, Koczergach i Siedlikach (pomiędzy Królewskim Dworem, a Koczergami w większości pokrywają się zasięgiem terenów/obszarów górniczych). Oddziaływanie na inne zasoby naturalne zostało omówione w pozostałych podpunktach rozdziału.

14.2.10. ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ

Oddziaływanie na krajobraz Studium będzie skutkiem zabudowania dotychczas otwartych działek (zabudowa mieszkaniowa oraz pojedyncze przypadki zabudowy usługowej i obsługi rolnictwa, a także najbardziej istotne wielkościami tereny powierzchniowej eksploatacji surowców mineralnych, aktywności gospodarczej i obszary predysponowane do lokalizowania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500kW), co będzie zmianami szczególnie zauważalnymi z uwagi na dotychczasową otwartość terenu (t.j. w przypadku pojawienia się zupełnie nowych kwartałów zabudowy mieszkaniowej przylegających do Parczewa w miejscowości Parczew Rolny czy ciągów zabudowy wzdłuż dróg np. na południowym-zachodzie miejscowości Tyśmienica, w miejscowości Pohulanka, Komarne, na południu Brudna i Parczewa Dolnego oraz Królewskiego Dworu, w północnej i zachodniej części Jesionki, na północ i wschód od Welina lub dużych powierzchni pod OZE, w szczególności terenów otwartych w rejonie Jasionki, Przewłoki, Michałówki, Zanówki czy też mniejszych powierzchni w rejonie Koczergi, Królewskiego Dworu i Wierzbówki). Mniej zauważalna będzie zabudowa wprowadzana na zasadzie uzupełnienia działek pomiędzy istniejącymi już posesjami np. na całej długości Zanówki czy Woli Przewłockiej. Tereny mało estetyczne to często tereny usługowo-produkcyjne (U, ENb, PG, P czy PE), w szczególności zlokalizowane przy drogach lub z uczęszczanych dróg dobrze widoczne. Realizacja Studium będzie więc powodować zmiany w krajobrazie poprzez: budowę nowych obiektów, czasowe zajęcie terenów pod zaplecze budowy, wzmożony ruch pojazdów i maszyn w okresie realizacji i ewentualnej likwidacji. Najistotniejsze zmiany w krajobrazie wprowadzą jednak dość duże powierzchnie lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z OZE. Z uwagi na swą powierzchnie, zwartość i zagospodarowanie będą one z pewnością negatywnie wpływać na walory widokowe obszaru gminy. Skala tych oddziaływań będzie jednak możliwa do określenia dopiero po sporządzeniu miejscowych planów zagospodarowania na podstawie Studium, bo w nich dopiero określony zostanie faktyczny zakres przekształceń (dotyczy to w szczególności terenów RP, PE, które mogą pozostać rolne). Do czasu rekultywacji duży wpływ na krajobraz będą też miały tereny powierzchniowej eksploatacji surowców mineralnych. Pozytywnie na odbiór wizualny wpłynie fakt, że konstrukcje fotowoltaiczne są obiektami niskimi (wysokość do 5 m. n.p.t) i nie będą stanowiły dominanty wysokościowej w krajobrazie. Zupełnie inaczej prezentuje się farma wiatrowa, czy obiekty i urządzenia biogazowni. Pozytywnie na walory krajobrazowe wpłyną wszelkie elementy przyrodnicze tj.: lasy i zalesienia (a częściowo nawet cementarz), wody stojące i płynące oraz obszary chronione (pomniki przyrody, rezerwat przyrody „Jezioro Obradowskie”, Transgraniczny Rezerwat Biosfery „Polesie Zachodnie”, Natura 2000: obszary ptasie „Dolina Tyśmienicy i „Lasy Parczewskie” oraz obszary siedliskowe „Ostoja Parczewska”), obszary kulturowe, a pośrednio również wyznaczony Przyrodniczy System Miasta i Gminy Parczew.

14.2.11. ODDZIAŁYWANIE NA ZABYTKI

Oddziaływanie na walory kulturowe oraz dobra kultury współczesnej będzie wyłącznie pozytywne, gdyż Studium podtrzymuje wszystkie chronione dotychczas tereny i obiekty (w myśl

ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami) – obszary wpisane do rejestru zabytków województwa lubelskiego, obszary i obiekty ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków i wpisane do gminnej ewidencji zabytków, obszar założenia dworsko-parkowego w Babiance, strefy ochrony widokowej i stanowiska archeologiczne ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków i wpisane do gminnej ewidencji zabytków.

14.2.12. ODDZIAŁYWANIE NA DOBRA MATERIALNE

Inwestycje wynikające z kierunków polityki przestrzennej gminy proponowanych w Studium będą odpowiedzią na zgodne z prawem i zasadami planowania przestrzennego potrzeby rozwojowe gminy oraz samych wnioskodawców i inwestorów (dysponentów nieruchomości) dlatego prognozować należy stały, pozytywny wpływ na szeroko rozumiane dobra materialne. Studium zapewni dostęp do szerszej gamy usług i terenów działalności gospodarczej, pozwoli na nowe źródła pozyskiwania energii i zaspokoi potrzeby mieszkaniowe, a także rekreacyjne ludności, przy jednoczesnej ochronie i wzbogaceniu walorów przyrodniczo-kulturowych, co przyniesie pozytywne skutki w sferze dóbr materialnych.

15. ROZWIĄZANIA ZAPOBIEGAJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE POTENCJALNE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MOGĄCE WYNIKAĆ Z REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Zawarte w Studium zasady dotyczące ochrony poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczo-kulturowego pozwalają stwierdzić, że brak jest potrzeby stosowania dodatkowych rozwiązań ograniczających potencjalne negatywne oddziaływanie. Prognoza nie identyfikuje zawsze znacząco negatywnego oddziaływania na cele i przedmiot ochrony Obszarów Natura 2000 oraz integralność tego Obszaru. Na etapie sporządzania planów zagospodarowania przestrzennego gminy należy zachować jak najmniejszą intensywność nowej zabudowy i wprowadzić szczegółowe ustalenia ochrony przyrody i środowiska. W **celu minimalizowania negatywnego oddziaływania** na etapie realizacji i eksploatacji można dodatkowo:

- zagospodarować ścieki bytowe powstające na etapie realizacji i likwidacji w sposób uniemożliwiający ich przedostanie się do środowiska - magazynowanie w szczelnych zbiornikach bezodpływowych, a następnie wywożone przez podmioty posiadające odpowiednie zezwolenia na prowadzenie tego typu czynności;
- prowadzić stałą kontrolę sprzętu używanego na różnych etapach wykonawczych pod kątem możliwych wycieków i awarii oraz prowadzenia ewentualnych napraw sprzętu mechanicznego w miejscach do tego przystosowanych;
- realizować przedsięwzięcia przez wykwalifikowaną i wyspecjalizowaną kadre;
- utrzymywać w stanie ograniczającym wtórne pylenia place budowy – przykrywanie wszelkich materiałów i surowców sypkich;
- wyłączać w trakcie rozładunku i załadunku silniki pojazdów dostarczające materiały i towary;
- sprawdzać sprawność używanego sprzętu w celu uniknięcia niekontrolowanych wycieków substancji ropopochodnych. Maszyny i urządzenia nie powinny być tankowane i naprawiane w miejscu prowadzenia prac. W przypadku wycieku, plamy zanieczyszczeń powinny być niezwłocznie usunięte, a zebrany do szczelnego pojemnika materiał przekazany do unieszkodliwienia uprawnionemu odbiorcy;
- stosować maty ekologiczne w przypadku konieczności wykonania drobnych napraw sprzętu technicznego które zapobiegają wnikaniu do środowiska glebowo - wodnego zanieczyszczeń ropopochodnych;
- wyłączać silniki podczas załadunku i rozładunku w celu ograniczenia emisji hałasu silniki samochodów, które przywozić będą na tereny prac budowlanych niezbędne materiały.

Ponadto należy:

- roboty budowlane prowadzić poza okresem lęgowym ptaków (1 marca – 31 sierpnia, a nawet 15 października) lub pod nadzorem przyrodniczym (ornitologicznym);
 - zapewnić właściwe gospodarowanie odpadami przy jednoczesnej redukcji ich ilości;
 - wykopy wykonać w sposób umożliwiający wydostanie się drobnych zwierząt;
 - wykaszanie roślinności prowadzić od środka na zewnątrz (umożliwiając ucieczkę zwierząt);
 - prace budowlane – instalacyjno – montażowe prowadzić w porze dziennej;
 - zaplecza budowy lokalizować w odległości mniejszej niż 50 m od cieków wodnych (rowów) oraz zadrzewień i zakrzewień znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie granic działek inwestycyjnych;
 - w przypadku zwartych skupień drzew i krzewów w obrębie inwestycji zastosować wyгородzenie terenu, na którym się znajdują. Zasięg ww. terenu wyznaczać będzie rzut koron drzew. Można również zabezpieczyć pnie poszczególnych drzew przez osłony, maty, oszalowania z desek wkopanych lub obsypanych wokół pni.
 - w przypadku dostania się drobnych zwierząt (gryzoni, płazów, gadów) do wykopów wykonywanych konieczne będzie podjąć działania mające na celu przeniesienie zwierząt poza rejon prac;
 - okablowanie na terenie inwestycji poprowadzić należy pod ziemią, co pozwoli na uniknięcie kolizji pinctwa z liniami energetycznymi;
- teren farmy ogrodzić siatką z pozostawioną wolną przestrzenią pomiędzy siatką a ziemią, co umożliwi swobodną migrację płazom, gadom i małym ssakom.
- fragmenty zieleni znajdujące się pomiędzy panelami fotowoltaicznymi powinny być uprawiane bez wykorzystania sztucznego nawożenia, herbicydów lub pestycydów i wykaszane mechanicznie lub ręcznie;
 - w celu zminimalizowania ryzyka dla ptaków mogących gniazdować pomiędzy panelami, zaleca się koszenie roślinności w takich terminach, aby nie dopuścić do strat w lęgach;
 - powinno zastosować się antyrefleksyjne powłoki ogniwi fotowoltaicznych, które zwiększą absorpcję energii promieniowania słonecznego. Pozwoli to w znacznym stopniu ograniczyć ewentualne ryzyko powstawania tzw. „efektu lustra” i uniknąć kolizji ptaków z panelami;
 - tereny inwestycyjne np. farmy czy biogazownie powinny być ogrodzone, w taki sposób by zabezpieczyć go przed dostępem osób nieuprawnionych do przebywania na jego terenie, a jednocześnie umożliwić migracje drobnych osobników zwierzęcych (pod ogrodzeniem).

16. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

Przedmiotowe zmiany studium powstały w konsekwencji przeprowadzonej analizy zasadności i pozytywnego rozpatrzenia części wniosków właścicieli działek czy dysponentów terenu. Zupełnie nowe tereny pod inwestycje w skali gminy nie zajmują aż tak dużych powierzchni i w toku procedury formalno-prawnej uzyskać muszą wymagane pozytywne opinie i uzgodnienia, dlatego z punktu widzenia ochrony środowiska oraz zdrowia i życia ludzi projekt wydaje się być optymalnym. Rozsądnym byłoby może zmniejszenie powierzchni i lepsza separacja od innych funkcji terenów pod OZE.

17. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza ma na celu określenie charakteru prawdopodobnych skutków i oddziaływań na środowisko przyrodniczo-kulturowe, które mogą być spowodowane realizacją zalecanych lub dopuszczonych przez Studium sposobów zagospodarowania i użytkowania terenu. Zgodnie z art. 51 ust. 2 ww. ustawy z dnia 3 października 2008 r. prognoza w szczególności określa, analizuje

i ocenia przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko w tym m.in. na różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny, wodę, powierzchnię ziemi, krajobraz, zasoby naturalne, a także system przyrodniczy gminy i powiązania przyrodnicze obszaru oraz prawne formy ochrony przyrody. Prognoza przedstawia stan środowiska przyrodniczego na podstawie opracowań wyjściowych oraz charakterystykę środowiska przyrodniczego obejmującą poszczególne komponenty środowiska, takie jak budowa geologiczna, rzeźba, klimat, fauna i flora. Ponadto obejmuje metodykę sporządzania na podstawie materiałów wyjściowych, opisu charakterystyki obszaru opracowania, określenia ustaleń planistycznych oraz określenie wpływu zaproponowanych funkcji na stan środowiska w przypadku zrealizowania i niezrealizowania ustaleń planistycznych. Przedstawiono ogólne założenia projektu w aspekcie ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, ochrony i kształtowania środowiska, obsługi komunikacyjnej oraz infrastruktury technicznej. Odniesienie do obszarów Natura 2000 i pozostałych form ochrony prawnej ma charakter ogólny, ze względu na brak położenia w terenie opracowania.

Podstawę prawną Prognozy oddziaływania na środowisko stanowi w szczególności Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 i Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w Prognozie został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Zamościu i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Tomaszowie Lubelskim.

Prognozę sporządzono głównie przy zastosowaniu metod opisowych i analiz jakościowych planistycznych, inwentaryzacyjnych i studialnych źródeł informacji odnoszących się do zagadnień środowiska przyrodniczego obszaru opracowania.

Dokumentami w powiązaniu, z którymi została sporządzona były:

- Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Parczew - Parczew, 2023;
- Uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Lublinie – Wydział Spraw Terenowych nr 1 w Białej Podlaskiej (pismo: WST I.411.27.2021.WD) z dnia 27 października 2021 r.;
- Uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Parczewie (ONS-NZ.9027.2.43.2021) z dnia 2 listopada 2021 r.;
- Aneks do opracowania ekofizjograficznego na potrzeby studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Parczew;
- Program ochrony środowiska województwa lubelskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027, ATMOTERM, opracowanie pod kier. mgr Anny Wahlig - Lublin 2019;
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubelskim. Raport wojewódzki za 2021 rok, GIOŚ - 2022;
- Stan środowiska w województwie lubelskim. Raport 2020 GIOŚ - Lublin 2021;
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 - Warszawa 2013;
- Program ochrony środowiska województwa lubelskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027 – Lublin 2019;
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubelskim. Raport wojewódzki za rok 2021, GIOŚ 2022;
- Stan środowiska w województwie lubelskim. Raport 2020, GIOŚ, Lublin 2020;
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, Warszawa 2013;
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego - Lublin 2015;
- Plan gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły – 2023;

- Plan gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego 2023 – Lublin 2019;
- Polityka ekologiczna Państwa, Ministerstwo Środowiska - Warszawa 2019.

Celem opracowania studium jest określenie zaktualizowanej polityki przestrzennej gminy Parczew uwzględniającej uwarunkowania rozwoju gminy. Studium wprowadza:

- M - tereny zabudowy mieszkaniowej i lokalizacji usług podstawowych;
- U - tereny zabudowy usługowej;
- RU - tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych, rybackich;
- KS - tereny obsługi komunikacji;
- P - tereny rozwoju biznesu (aktywności gospodarczej) z dopuszczeniem lokalizowania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500kW;
- PG - tereny powierzchniowej eksploatacji surowców mineralnych;
- [ZP – teren zieleni parkowej z dopuszczeniem funkcji mieszkaniowej w istniejących budynkach;](#)
- ZC - tereny cmentarzy;
- RLU - tereny związane z gospodarką leśną;
- RL - tereny lasów;
- RL1 - dolesienia;
- pomniki przyrody
- rezerwat przyrody „Jezioro Obradowskie”;
- [Park Krajobrazowy „Pojezierze Łęczyńskie”;](#)
- [otulina Parku Krajobrazowego „Pojezierze Łęczyńskie”;](#)
- Transgraniczny Rezerwat Biosfery „Polesie Zachodnie”;
- Natura 2000 – obszary ptasie „Dolina Tyśmienicy”;
- Natura 2000 – obszary ptasie „Lasy Parczewskie”;
- Natura 2000 – obszary siedliskowe „Ostoja Parczewska”;
- strefy ochrony gatunkowej ptaków;
- powiązania ekologiczne o znaczeniu regionalnym leśne/wodne;
- obszar szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia raz na 100 lat (1%);
- udokumentowany obszar GZWP nr 407 Niecka Lubelska (Chełm-Zamość);
- obszar GZWP nr 215 Subniecka Warszawska;
- obszary wpisane do rejestru zabytków województwa lubelskiego;
- [obiekty ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków i wpisane do gminnej ewidencji zabytków;](#)
- [obszar założenia dworsko-parkowego w Babiance, ujęty w wojewódzkiej ewidencji zabytków i wpisany do gminnej ewidencji zabytków;](#)
- stanowiska archeologiczne ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków i wpisane do gminnej ewidencji zabytków;
- [strefa ochrony widokowej;](#)
- udokumentowane złoża węgla kamiennego „Kolechowice Nowe: WK 410”;
- udokumentowane złoża surowców naturalnych;
- tereny/obszary górnicze;
- Przyrodniczy System Miasta i Gminy (PSMiG);
- kierunki powiązań w ramach PSMiG;

- granica obszaru z zakazem lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej wyznaczona od istniejących elektrowni wiatrowych;
- RP,PE - obszary rolnicze predysponowane do lokalizowania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500kW;
- EN - tereny lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej większej niż 500kW;
- ENb - tereny lokalizacji biogazowni o mocy zainstalowanej większej niż 500kW;
- napowietrzna linia elektroenergetyczna średniego napięcia ze stacjami transformatorowymi;
- [planowany przebieg dwóch jednotorowych napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia WN-110kV;](#)
- planowany przebieg napowietrznej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia WN-110 kV;
- tereny infrastruktury technicznej - wodociągi;
- KD-W - tereny dróg wojewódzkich;
- KD-P - tereny dróg powiatowych;
- KD-G - tereny dróg gminnych;
- tereny zamknięte;
- linia klejowa;
- tereny kolejowe.

Prognoza stwierdziła, że w Studium uwzględnione zostały cele i zasady ochrony środowiska szczebla krajowego i międzynarodowego (w tym wspólnotowego) i nie wykazała drastycznych sprzeczności wynikających z unormowań prawnych wymagających radykalnych zmian projektu dokumentu. Zapisy projektu uchwały są poprawne w odniesieniu do obowiązków z zakresu ochrony środowiska - gospodarki wodno-ściekowej, ochrony powietrza, ochrony przed hałasem, ochrony wód podziemnych, stref ochronnych ujęć wód, ochrony wód powierzchniowych, obszarów ochronnych rzek i zagrożenia powodziowe oraz ochrony przyrody. Studium uwzględnia obowiązki z zakresu ochrony środowiska wyszczególnione w art. 71-73 oraz art. 114 ustawy z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Prognoza nie identyfikuje zawsze znacząco negatywnego oddziaływania na cele i przedmiot ochrony Obszaru Natura 2000 oraz integralność tego Obszaru, ale oddziaływanie zauważalne i istotne, do zweryfikowania po przeprowadzeniu specjalistycznych badań przyrodniczych. Rozwiązaniami zapobiegającymi i ograniczającymi negatywne oddziaływanie na środowisko są wszelkie zapisy ochronne dotyczące poszczególnych komponentów środowiska (zawarte w Studium jak całości) w kontekście zdrowia i życia ludzi, ochrony i kształtowania ładu przestrzennego oraz ochrony środowiska i przyrody, ochrony: przed hałasem, powietrza, wód, krajobrazu i wartości kulturowych, a także zasad modernizacji, rozbudowy i budowy infrastruktury technicznej oraz zaproponowane działania na etapie realizacyjnym.

Ogólna klasyfikacja proponowanych kierunków zagospodarowania przedstawia się następująco:

<p>POZYTYWNE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • RLU - tereny związane z gospodarką leśną • RL - tereny lasów • RL1 – dolesieni • pomniki przyrody • rezerwat przyrody „Jezioro Obradowskie” • Park Krajobrazowy ”Pojezierze Łęczyńskie” • otulina Parku Krajobrazowego „Pojezierze Łęczyńskie” • Transgraniczny Rezerwat Biosfery „Polesie Zachodnie” • Natura 2000 – obszary ptasie „Dolina Tyśmienicy” • Natura 2000 – obszary ptasie „Lasy Parczewskie” • Natura 2000 – obszary siedliskowe „Ostoja Parczewska” • strefy ochrony gatunkowej ptaków • ZP – teren zieleni parkowej z dopuszczeniem funkcji mieszkaniowej w istniejących budynkach • powiązania ekologiczne o znaczeniu regionalnym leśne/wodne • Przyrodniczy System Miasta i Gminy (PSMiG) • kierunki powiązań w ramach PSMiG • obszar szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia raz na 100 lat (1%) • udokumentowany obszar GZWP nr 407 Niecka Lubelska (Chełm-Zamość) • obszar GZWP nr 215 Subniecka Warszawska • obszary wpisane do rejestru zabytków województwa lubelskiego • obszary/obiekty ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków i wpisane do gminnej ewidencji zabytków • obiekty ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków i wpisane do gminnej ewidencji zabytków • obszar założenia dworsko-parkowego w Babiance, ujęty w wojewódzkiej ewidencji zabytków i wpisany do gminnej ewidencji zabytków • stanowiska archeologiczne ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków i wpisane do gminnej ewidencji zabytków • strefa ochrony widokowej
<p>NEUTRALNE (OBOJĘTNE, BRAK ODDZIAŁYWAŃ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • udokumentowane złoża węgla kamiennego „Kolechowice Nowe: WK 410 • udokumentowane złoża surowców naturalnych • tereny zamknięte

<p>NEGATYWNE W STOPNIU MINIMALNYM</p>		<ul style="list-style-type: none"> • M - tereny zabudowy mieszkaniowej i lokalizacji usług podstawowych • U - tereny zabudowy usługowej • RU - tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych, rybackich • napowietrzna linia elektroenergetyczna średniego napięcia ze stacjami transformatorowymi • planowany przebieg dwóch jednotorowych napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia WN-110kV • planowany przebieg napowietrznej linii elektroenergetyczna wysokiego napięcia WN-110 kV • tereny infrastruktury technicznej - wodociągi
<p>NEGATYWNE W STOPNIU DUŻYM</p>	<p>DO ZNIWELOWANIA ZA POMOCĄ DZIAŁAŃ PLANISTYCZNYCH – CAŁKOWICIE</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ZC - tereny cmentarzy
	<p>DO ZNIWELOWANIA ZA POMOCĄ DZIAŁAŃ PLANISTYCZNYCH – DO STOPNIA MINIMALNEGO</p>	<ul style="list-style-type: none"> • PG - tereny powierzchniowej eksploatacji surowców mineralnych tereny/obszary górnicze • P - tereny rozwoju biznesu (aktywności gospodarczej) z dopuszczeniem lokalizowania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500kW • granica obszaru z zakazem lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej wyznaczona od istniejących elektrowni wiatrowych • RP,PE - obszary rolnicze predysponowane do lokalizowania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500kW • EN - tereny lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej większej niż 500kW • ENb - tereny lokalizacji biogazowni o mocy zainstalowanej większej niż 500kW • KS - tereny obsługi komunikacji • KD-W - tereny dróg wojewódzkich • KD-P - tereny dróg powiatowych • KD-G - tereny dróg gminnych • linia klejowa • tereny kolejowe
	<p>BEZ MOŻLIWOŚCI ZNIWELOWANIA ZA POMOCĄ USTALEŃ DOKUMENTÓW PLANISTYCZNYCH</p>	<p style="text-align: center;">-</p>

Podsumowując analizy i oceny stwierdza się, iż zaprojektowane w Studium funkcje będą miały negatywny (rozumiany, jako oddziaływanie zauważalne lecz nie powodujące istotnego naruszenia standardów środowiskowych), minimalny, lub umiarkowany (w przypadku obszarów produkcji energii elektrycznej). Nie przewiduje się oddziaływań znacząco negatywnych tj. powodujących zasadniczą zmianę określonych parametrów jakości środowiska, istotnego zagrożenia dla liczebności i bioróżnorodności gatunków rejonu, istotnych barier dla migracji, zagrożenia dla obszarów przyrodniczo cennych, w tym dla celu i przedmiotu ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralności tego obszaru. Powyższe stwierdzenia są uwarunkowane wypełnieniem wszystkich nakazów i zakazów Studium i potwierdzeniem badaniami inwentaryzacyjnymi chronionych fragmentów. Celem uzyskania pewności, że projektowane funkcje nie oddziałują negatywnie na środowisko jest ustalenie obowiązku monitoringu.

Joanna Cuch

Lublin, dnia 13.09.2023

OŚWIADCZENIE AUTORA

dotyczące dzieła pt.: PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PARCZEW.

1. Oświadczam, że zgodnie z art. 74a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko posiadam niezbędne kwalifikacje do wykonania wyżej wymienionego dokumentu w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.
2. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Podpis Autora